

Sylabusy 2011/2012
Studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia
Kierunek Zarządzanie

ANALIZA FINANSOWA W JST (FINANCIAL ANALYSIS IN JST)	4
ANALIZA I PLANOWANIE PROJEKTÓW (PROJECTS ANALYSIS AND PLANNING) ...	4
BADANIA OPERACYJNE (OPERATIONS RESEARCH)	6
BADANIA PREFERENCJI (PREFERENCE ANALYSIS)	7
BUDŻETOWANIE INWESTYCJI (INVESTMENTS BUBGETING)	8
CONTROLLING (CONTROLLING)	9
EKONOMIA MENEDŻERSKA (MANAGERIAL ECONOMICS)	10
ELEMENTY PRAWA TURYSTYCZNEGO UNII EUROPEJSKIEJ (TOURISIM LAW IN EUROPEAN UNION)	11
ESTETYKA W JAKOŚCI I W ŚRODOWISKU (ESTETICS IN QUALITY IN ENVIRONMENT)	11
ETYKA W ZARZĄDZANIU (ETHICS IN MANAGEMENT)	12
FINANSE MENEDŻERSKIE (FINANCES OF MANAGER)	13
KONCEPCJE ZARZĄDZANIA (MANAGEMENT CONCEPTS)	14
KONKURENCYJNOŚĆ REGIONÓW TURYSTYCZNYCH (THE COMPETITIVENESS OF TOURIST REGIONS)	15
LOGIKA (LOGICS)	16
MAKROEKONOMIA II (MACROECONOMICS II)	17
MARKETING PARTNERSKI (RELATIONSHIP MARKETING)	18
MARKETING MIĘDZYNARODOWY (INTERNATIONAL MARKETING)	19
MARKETING W TURYSTYCE (MARKETING IN TOURISM)	20
MENEDŻER ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ ŚRODOWISKIEM I RYZKIEM (MANAGER OF QUALITY, ENVIRONMENTAL AND RISK MANAGEMENT)	21
METODY OCENY SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA (METHODS OF ASSESMENT OF MANAGEMENT SYSTEMS)	22
MODELE DOSKONALENIA ORGANIZACJI (IMPROVEMENT OF ORGANIZATION MODELS)	23
NADZÓR KORPORACYJNY (CORPORATE GOVERNANCE)	23
NEGOCJACJE (NEGOTIATION)	24
OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT)	25
ORGANIZACJA I KIEROWANIE ZESPOŁEM (ORGANISATION AND STAFF MANAGEMENT)	26

ORGANIZACJA I KIEROWANIE ZESPOLEM (ORGANISATION AND STAFF MANAGEMENT) – do wyboru	28
ORGANIZACJA USŁUG TRANSPORTU TURYSTYCZNEGO (TOURIST TRANSPORT SERVICE ORGANISATION)	29
POLITYKA GOSPODARCZA WOBEC MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW (ECONOMIC POLICY TOWARD SMALL AND MEDIUM SIZED ENTERPRISES)	30
PRACA KIEROWNIKA WE WSPÓŁCZESNEJ FIRMIE (MANAGER’S WORK IN A MODERN COMPANY) / do wyboru	31
PRAWO CYWILNE (CIVIL LAW)	32
PROGNOZOWANIE PROCESÓW GOSPODARCZYCH (FORECASTING OF ECONOMIC PROCESSES)	32
PROŚRODOWISKOWA KULTURA ORGANIZACYJNA (PRO-ENVIRNMENT ORGANIZATION CULTURE)	34
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ (ENTEREPRENEURSHIP)	35
PSYCHOLOGIA I SOCJOLOGIA W TURYSTYCE (PYHOLOGY AND SOCIOLOGY IN TOURISM)	36
PSYCHOLOGIA W ZARZĄDZANIU (PSYCHOLOGY IN MAGAGEMENT)	37
RACHUNKOWOŚĆ ZARZĄDCZA (MANAGEMENT ACCOUNTING)	38
RYNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY (CAPITAL AND FINANCIAL MARKET)	40
SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORSTW (SOCIAL CONDITIONS FOR THE DEVELOPMENT OF COMPANIES)	41
STATYSTYKA MATEMATYCZNA (MATHEMATICAL STATISTICS)	42
TURYSTYKA A OCHRONA ŚRODOWISKA (TOURISM AND ENVIRONMENT)	43
WARSZTATY LIDERÓW BRANŻY TURYSTYCZNEJ (WORKSHOPS FOR LEADERS IN TOURISM)	44
ZACHOWANIA KONSUMENCKIE NA RYNKU TURYSTYCZNYM (CONSUMER BEHAVIOR IN TOURISM)	45
ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM INFORMACJI (MANAGEMENT OF INFORMATION SECURITY)	45
ZARZĄDZANIE DOKUMENTACJĄ ŚRODOWISKOWĄ (ENVIRONMENTAL DOCUMENTATION MANAGEMENT)	46
ZARZĄDZANIE INWESTYCJAMI TURYSTYCZNYMI	47
ZARZĄDZANIE GOSPODARKĄ TURYSTYCZNĄ W REGIONIE (TOURISM MANAGEMENT IN REGION)	48
ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ (EMERGENCY MANAGEMENT IN PUBLIC ADMINISTRATION)	49
ZARZĄDZANIE PODATKAMI W PRZEDSIĘBIORSTWIE TAX MANAGEMENT IN AN ENTERPRISE	50
ZARZĄDZANIE PROCESAMI (PROCESS MANAGEMENT)	51

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM I CIĄGŁOŚCIĄ DZIAŁANIA W ORGANIZACJI (RISK AND BUSINESS CONTINUITY MANAGEMENT ON ORGANIZATION).....	52
ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE (STRATEGIC MANAGEMENT).....	53
ZINTEGROWANA ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANIZACJI (INTEGRETED RESPONSIBILITY OF AN ORGANIZATION).....	54

ANALIZA FINANSOWA W JST (FINANCIAL ANALYSIS IN JST)

Kierunek/Specjalność: Zarządzanie/Do wyboru

Forma studiów: studia stacjonarne/ studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Finanse Menedżerskie

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma	Liczba godzin	Rok studiów	semestr	Punkty ECTS
Wykłady do wyboru	15/10	II/II	III/IV	1

Prowadzący: dr Andrzej Koza,

tel. 0757538255, budynek i nr pok.: A 99

Program przedmiotu:

Zasadność stosowania Analizy finansowej, jako metody autooceny i przeciwdziałania zagrożeniu niewypłacalności jednostek samorządu terytorialnego (JST). Pojęcie i zakres analizy finansowej w JST. Rodzaje analiz sporządzanych w (JST). Analiza finansowa, jako narzędzie zarządzania JST. Źródła danych wykorzystywane w analizie finansowej JST, budżet i sprawozdanie z wykonania budżetu JST, jako źródło danych stosowanych w analizie finansowej JST, metody wykorzystywane we wstępnej analizie finansowej JST. Pozioma i pionowa analiza danych budżetowych. Wskaźnikowa analiza sytuacji finansowej JST, istota i metodologia wskaźnikowej analizy finansowej JST, podstawowe grupy wskaźników stosowanych w analizie finansowej JST. wartości postulowane i ich rola w analizie wskaźnikowej JST. Ocena zagrożenia niewypłacalnością JST

Analiza i ocena spółek działających w strukturach i na rzecz JST, metodologia badania sytuacji firm, ujęcie statyczne, ujęcie dynamiczne, zastosowanie dźwigni finansowej w ocenie efektywności działania spółek JST. Analiza i ocena płynności finansowej, dynamiczna ocena płynności, zastosowanie przepływów pieniężnych do oceny płynności przedsiębiorstw,

Analiza i ocena zadłużenia, metody ustalania poziomu zadłużenia firmy, analiza struktury zadłużenia, analiza wskaźnikowa zadłużenia firmy aktywa netto, Pozioma analiza a zadłużenie firmy, analiza pionowa a zadłużenie firmy, wskaźnik zadłużenia ogólnego, wskaźnik zadłużenia kapitału własnego, wskaźnik zadłużenia długoterminowego, Zastosowanie modelu Altmana i modelu Hołdy w ocenie zagrożenia niewypłacalnością spółek JST.

Metody dydaktyczne: Studium przypadków,

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne i praktyczne zastosowania analizy i oceny sytuacji finansowej w zarządzaniu JST oraz w ocenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw JST, wstępna i pogłębiona analiza i ocena sytuacji finansowej JST i przedsiębiorstw działających na rzecz JST i w strukturach JST.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia wykładów praca pisemna - referat

Warunki zaliczenia wykładów ocena pozytywna z referatu

Literatura podstawowa:

[1] Gabrusewicz W., Podstawy analizy finansowej, Warszawa : PWE , 2005,

[2] Bednarski L., *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, PWE Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

[1] Gołębiowski G., Tłaczała A., *Analiza finansowa w teorii i praktyce*, Difin SA, Warszawa 2009,

[2] Leszczyński Z., Skowronek-Mielczarek A., *Analiza ekonomiczno-finansowa spółki*, Polskie wydawnictwo ekonomiczne, Warszawa 2004.

ANALIZA I PLANOWANIE PROJEKTÓW (PROJECTS ANALYSIS AND PLANNING)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Przedsiębiorstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: analiza ekonomiczna, zarządzanie projektami,

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	- / 8	- / II	- / I	2 / 4
laboratoria	15 / 10	II / II	I / I	

Prowadzący: dr Bartłomiej Rodawski, mgr Tomasz Kołakowski
tel. 757538215, budynek i nr pok.: H14

Treści programowe:

Pojęcie i rodzaje projektów gospodarczych, fazy cyklu projektu, rodzaje oceny projektów gospodarczych. Dyskontowanie i naliczanie wartości przyszłej - pojedyncze okresy, raty annuitetowe, strumienie różnych płatności, itp. Analiza rynkowa, techniczna i organizacyjna w planowaniu projektu. Badanie i prognozowanie popytu, harmonogramowanie projektu.

Kapitał obrotowy, pojęcie i rodzaje, obliczanie zapotrzebowania na kapitał obrotowy netto.

Tworzenie rachunku CASH FLOW dla liczenia opłacalności inwestycji jako całości oraz do liczenia zysku od kapitału własnego, korzystanie z rachunku zysków i strat oraz bilansu pod kontem oceny projektów gospodarczych.

Finansowa ocena efektywności projektów gospodarczych, analiza wskaźnikowa, statyczne metody oceny efektywności projektów gospodarczych, dynamiczne metody oceny efektywności projektów gospodarczych (m.in. NPV, IRR, itp.), analiza wrażliwości i ryzyka.

Wstęp do analizy ekonomicznej projektów, ustalanie wartości zasobów, wybrane metody i techniki ustalania wartości ekonomicznej, etapy przeprowadzania analizy ekonomicznej w ocenie projektów, możliwości wykorzystania analizy ekonomicznej w ocenie projektów sektora publicznego i prywatnego.

Planowanie i analiza projektu prywatnego i publicznego - studium przypadku

Metody dydaktyczne: studia przypadków, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, ćwiczenia laboratoryjne

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie metodologii opracowania projektów gospodarczych oraz zasad i narzędzi ich planowania i analizy, zrozumienie kryteriów oceny tych samych decyzji inwestycyjnych przez różne podmioty zaangażowane w realizację lub odczuwające skutki realizacji projektu,

umiejętności: umiejętność praktycznego zastosowania metod i technik planowania i oceny projektu, budowanie tablic przepływów pieniężnych dla procesu oceny opłacalności projektu, dokonanie wyceny parametrów finansowych i ekonomicznych dla projektów inwestycyjnych i uzasadnienie ich poziom, określenie ostatecznej finansowej i ekonomicznej opłacalności projektu.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty,

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego

Literatura podstawowa:

- [1] Kurowski L. (2004), *Ocena projektów gospodarczych*, Wydawnictwo AE we Wrocławiu
- [2] Behrens W., Hawranek P.M. (1993) *Poradnik przygotowania przemysłowych studiów Feasibility*, Wyd. UNIDO, Warszawa.
- [3] Drobnik A. (2008), *Podstawy oceny efektywności projektów publicznych*, Wydawnictwo AE w Katowicach.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kopertowska M. (2006), *Funkcje w Excelu*, PWN, Warszawa.
- [2] Dokumenty i wytyczne dotyczące metodologii przygotowania Studium Wykonalności dla projektów ubiegających się o dofinansowanie ze środków europejskich, m.in. *Metodologia opracowania studium wykonalności - analiza ekonomiczno-finansowa na potrzeby Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego*, Instytucja Zarządzająca RPO WD.
- [3] *Wytyczne dotyczące metodologii przeprowadzania analizy kosztów i korzyści*, *Metodologiczne dokumenty robocze*, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej (2008).

BADANIA OPERACYJNE (OPERATIONS RESEARCH)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie /realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15 / 9	I	I	3 / 4
ćwiczenia	2 / 1	I	I	
laboratoria	13 / 9	I	I	

Prowadzący: dr Elżbieta Sobczak, dr Małgorzata Markowska, dr Beata Bal-Domańska, dr Jacek Welc
tel. 75 7538237, 75 7538239, 75 7538240; budynek i nr pok.: A36, A38, A40;

Treści programowe:

Istota i geneza badań operacyjnych. Budowa modeli programowania liniowego. Wybrane zagadnienia programowania liniowego. Wybór optymalnej struktury asortymentowej produkcji. Zagadnienie diety lub dobór składu mieszanki. Programowanie całkowitoliczbowe. Wybór procesu technologicznego (problem rozkroju). Podstawy teoretyczne rozwiązywania liniowych modeli decyzyjnych. Wyznaczanie rozwiązań liniowych modeli optymalizacyjnych metodą geometryczną. Dualność w zadaniach programowania liniowego. Interpretacja ekonomiczna zmiennych dualnych. Postaci liniowych zadań decyzyjnych (standardowa, kanoniczna i bazowa). Idea algorytmu simplex. Wyznaczanie rozwiązań liniowych modeli optymalizacyjnych metodą simplex. Elementy analizy postoptymalizacyjnej. Badanie wrażliwości rozwiązania optymalnego na zmiany parametrów modelu. Programowanie nieliniowe. Metody programowania sieciowego (CPM, PERT). Wielokryterialna analiza porównawcza w zagadnieniach optymalizacyjnych. Wykorzystanie programu Excel (Solver) do rozwiązywania zadań programowania liniowego i nieliniowego.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne i przykłady zastosowań modeli decyzyjnych w ekonomii

umiejętności: budowa oraz podejmowanie decyzji na podstawie modeli programowania liniowego i nieliniowego, analiza problemów decyzyjnych z wykorzystaniem metod programowania sieciowego i metod wielokryterialnej analizy porównawczej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Trzaskalik T. (2008), *Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem*, PWE, Warszawa.
- [2] Kukuła K. (red.) (2004), *Badania operacyjne w przykładach i zadaniach*, PWN, Warszawa.
- [3] Sikora W. (red.) (2008), *Badania operacyjne*, PWE, Warszawa.
- [4] Lipiec-Zajchowska M.(red.) (2003), *Badania operacyjne*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa.
- [5] Ignasiak E. (red.) (2001), *Badania operacyjne*, PWE, Warszawa.
- [6] Trzaskalik T. (red.) (2000), *Badania operacyjne z komputerem*, Wyd. Absolwent, Łódź, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Guzik B. (2002), *Ekonometria i badania operacyjne: zagadnienia podstawowe*, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań.
- [2] Witkowska D. (2000), *Metody wspomagające podejmowanie decyzji w zarządzaniu: podstawy badań operacyjnych*, Firma Księgarsko-Wydawnicza „Menedżer”, Łódź.
- [3] Krawczyk S. (1996), *Badania operacyjne dla menedżerów*, Wyd. Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław.

BADANIA PREFERENCJI (PREFERENCE ANALYSIS)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Technologia informacyjna, Statystyka opisowa, Ekonometria

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8 / 2	III / III	II / II	3 / 3
ćwiczenia	6 / 0	III / III	II / II	
laboratoria	8 / 6	III / III	II / II	

Prowadzący: prof. UE dr hab. Andrzej Bąk, dr inż. Tomasz Bartłomowicz, dr Aneta Rybicka
tel. 757538380, 757538274, 757538274; budynek i nr pok.: A82, B26, B26

Treści programowe

Pojęcie użyteczności, postaw i preferencji w mikroekonomii i badaniach marketingowych. Zagadnienie mierzalności użyteczności, model relacyjny, model funkcji użyteczności. Problemy wyboru w warunkach niepewności (niepewność informacyjna, niepewność preferencji). Mikrodane i metody mikroekonometryczne w badaniach preferencji. Preferencje ujawnione i preferencje wyrażone. Dekompozycyjne metody pomiaru preferencji wyrażonych. Procedura analizy łącznej (*conjoint analysis*). Procedura wyborów dyskretnych. Modele regresji w badaniach preferencji: model regresji wielorakiej, wielomianowy model logitowy, warunkowy model logitowy. Metody gromadzenia danych, skale pomiaru preferencji, kwestionariusze ankietowe. Układy czynnikowe: podstawowe pojęcia, układy kompletne i cząstkowe, układy ortogonalne i optymalne, kryteria wyboru układów optymalnych. Estymacja użyteczności cząstkowych, metody metryczne i niemetryczne. Interpretacja i wykorzystanie użyteczności cząstkowych. Analiza preferencji, badanie i symulacja udziałów w rynku, segmentacja rynku. Oprogramowanie komputerowe metod analizy łącznej (*conjoint analysis*) i metod wyborów dyskretnych: procedury generowania układów czynnikowych, procedury estymacji użyteczności cząstkowych. Charakterystyka wybranych pakietów statystycznych. Przykłady zastosowań w badaniach marketingowych. Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego i programu CRAN R (pakietu *conjoint*) w empirycznych badaniach preferencji. Interpretacja i wykorzystanie wyników.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia, opracowanie projektów

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: mikroekonometryczne metody pomiaru i analizy preferencji, oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w badaniach preferencji

umiejętności: projektowanie badań preferencji, realizacja komputerowa procedury badawczej

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa

- [1] Bąk A. (2004), *Dekompozycyjne metody pomiaru preferencji w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [2] Gatnar E., Walesiak M. (red.) (2004), *Metody statystycznej analizy wielowymiarowej w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
- [3] Walesiak M., Gatnar E. (red.) (2009), *Statystyczna analiza danych z wykorzystaniem programu R*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [4] Walesiak M. (1996), *Metody analizy danych marketingowych*. PWN, Warszawa.
- [5] Rószkiewicz M. (2002), *Metody ilościowe w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [6] Walesiak M., Bąk A. (2000), *Conjoint analysis w badaniach marketingowych*, Wydawnictwo AE, Wrocław.

- [7] Bąk A., Bartłomowicz T. (2011), *Implementacja klasycznej metody conjoint analysis w pakiecie conjoint programu R*. Prace Naukowe UE we Wrocławiu.

Literatura uzupełniająca

- [1] Rószkiewicz M. (2002), *Narzędzia statystyczne w analizach marketingowych*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa.
 [2] Stanimir A. (red.) (2006), *Analiza danych marketingowych. Problemy, metody, przykłady*, Wydawnictwo AE, Wrocław.
 [3] Zbiór artykułów poświęconych problematyce obliczeniowej i oprogramowaniu *conjoint analysis* firmy Sawtooth Software [URL:] <http://www.sawtoothsoftware.com>.
 [4] Varian H.R. (1997), *Mikroekonomia*. PWN, Warszawa.

BUDŻETOWANIE INWESTYCJI (INVESTMENTS BUBGETING)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Przedsiębiorstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: brak

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	10/8	IV/IV	II/II	2

Prowadzący: dr Andrzej Sztando

tel. 757538240, budynek i nr pok.: A39

Treści programowe

Decyzje i ryzyko inwestycyjne. Zagadnienie wartości projektu. Przepływy pieniężne. Wartość bieżąca i przyszła pieniądza. Zdyskontowany okres zwrotu. Wskaźnik zyskowności. Wartość bieżąca netto. Wewnętrzna stopa zwrotu. Zmodyfikowana wewnętrzna stopa zwrotu. Margines bezpieczeństwa kapitałowego i czynniki wpływające na jego wartość. Reinwestowanie dodatnich przepływów pieniężnych. Zasady optymalnego reinwestowania. Zagadnienie końca rzeczywistego i umownego inwestycji. Podejmowanie decyzji inwestycyjnych w warunkach niepewności. Wartość oczekiwana wartości bieżącej netto. Odchylenie standardowe. Współczynnik Zmienności. Analiza wrażliwości. Analiza scenariuszy.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, indywidualne projekty, zadania do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: teoria podejmowania decyzji inwestycyjnych, konsekwencje przyjęcia poszczególnych wariantów projektów inwestycyjnych, skutki zmian wartości pieniądza w czasie, metody oceny inwestycji, metodologia uwzględniania ryzyka w ocenie projektów inwestycyjnych.

umiejętności: klasyfikacja i wybór optymalnych projektów inwestycyjnych spośród wariantów, zarządzanie projektem inwestycyjnym w trakcie jego realizacji, unikanie ryzyka inwestycyjnego lub maksymalizacja zysków przy założonym poziomie ryzyka.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Kawa P., (1998), *Metodologia oceny efektywności projektów inwestycyjnych według standardów Unii Europejskiej*, Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości, Kraków.
 [2] Rogowski W., (2005), *Zarządzanie ryzykiem w przedsięwzięciach inwestycyjnych*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
 [3] Jajuga K., Jajuga T., (2006), *Inwestycje: instrument finansowe, ryzyko finansowe, inżynieria finansowa*, PWN, Warszawa.

- [4] Babin Ch. B., Donovan J. W., (2001), *Sekrety mistrzów inwestycji. Zastosowanie klasycznych teorii inwestycji w odniesieniu do współczesnych warunków rynkowych*. Liber, Warszawa.
- [5] Filar E., Skrzypek J., (1997), *Biznes plan*, Poltext, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Rogowski W., (2008), *Rachunek efektywności inwestycji*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa.
- [2] Pasieczny J., (2007), *Biznesplan. Skuteczne narzędzie pracy*, PWE, Warszawa.
- [3] Dobbins R., Frąckowiak W, Witt S. F., (1992), *Praktyczne zarządzanie kapitałami firmy*. PAANPOL, Poznań.
- [4] Dąbkowski M., (1992), *Efektywność inwestycji według Banku Światowego*. Centrum Informacji Menedżera, Warszawa.

CONTROLLING (CONTROLLING)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie przedsiębiorstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość, Zarządzanie

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	10/8	III/III	II	1/2

Prowadzący: dr Magdalena Swacha-Lech

tel. 757538384, budynek i nr pok.: A83

Treści programowe:

Pojęcie controllingu. Idea controllingu w przedsiębiorstwie. Koncepcje controllingu. Zadania controllera. Pozycja controllera w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstwa. Organizacja controllingu w przedsiębiorstwie. Klasyfikacja controllingu. Controlling operacyjny i strategiczny. Controlling jako system zarządzania przez cele – obszary stawiania celów w controllingu, ROI i ROE jako cel, stawianie celów za pomocą dokumentów finansowych. Idea planowania. Decentralizacja procesów zarządzania w przedsiębiorstwie. Wyodrębnianie ośrodków odpowiedzialności w przedsiębiorstwie. Centra odpowiedzialności za koszty. Centra przychodów. Centra odpowiedzialności za wyniki. Centra inwestycyjne. Zasady oceny ośrodków odpowiedzialności. Pojęcie ceny transferowej. Rodzaje cen transferowych. Wpływ cen transferowych na wyniki osiągane przez centra odpowiedzialności. Zagadnienie cen transferowych w kontekście strategii podatkowych przedsiębiorstw. Istota budżetowania. Pojęcie i rodzaje budżetów. Etapy procesu budżetowania. Kontrola wykonania budżetów operacyjnych i finansowych – analiza odchyleń (zasady pomiaru, źródła powstawania). Czynniki efektywnego budżetowania.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie istoty controllingu jako systemu wspomagającego zarządzanie wraz z aparatem narzędziowym właściwym dla controllingu strategicznego i operacyjnego.

umiejętności: praktyczne umiejętności wyodrębniania ośrodków odpowiedzialności, budżetowania wraz z analizą odchyleń. Wybór narzędzi i ich zastosowanie w spieraniu spełniania funkcji controllingu.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna,

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Marciniak S. (2008), *Controlling: teoria, zastosowania*, Difin, Warszawa.
- [2] Vollmuth H. J. (2007), *Controlling : planowanie, kontrola, kierowanie*, Agencja Wydawnicza Placet, Wrocław.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Nowak E. (red.) (2011), *Controlling w działalności przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa.
- [2] Surmacz A. (et al.) (2010), *Budżetowanie i controlling w przedsiębiorstwie*, CeDeWu, Warszawa.

[3] Chachuła D. (2009), *Controlling: koncepcje, narzędzia, modele*, Difin, Warszawa.

[4] Miesięcznik *Controlling i Rachunkowość Zarządcza*.

EKONOMIA MENEDŻERSKA (MANAGERIAL ECONOMICS)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia niestacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/3	III/III	II/II	3/3
ćwiczenia	15/6			

Prowadzący: dr hab. prof. UE Waldemar Tyc, dr Elżbieta Pohulak-Żołędowska, dr Małgorzata Gasz
tel. 757538344; budynek i nr pok.: H204, H206

Treści programowe:

Metody i narzędzia analizy mikroekonomicznej wspomagające podstawowe decyzje menedżerskie. Podejmowanie optymalnych decyzji na podstawie analizy marginalnej. Próg rentowności przedsiębiorstwa. Warunek maksymalizacji zysku. Analiza wrażliwości rozwiązania optymalnego. Zasady podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorstwo jako podmiot gry rynkowej. Cele funkcjonowania przedsiębiorstw. Ekonomiczne teorie przedsiębiorstw.

Funkcje popytu i podaży przedsiębiorstwa. Elastyczność popytu. Modelowanie i prognozowanie rynku.

Prognozowanie popytu i podaży w przedsiębiorstwie. Specjalne praktyki cenowe. Optymalna polityka cenowa. Reguły wyznaczania cen. Zasada optymalnego narzutu na koszty. Czysty problem sprzedaży. Strategie dyskryminacji cenowej.

Decyzje produkcyjne i cenowe na rynku konkurencyjnym i monopolistycznym. Funkcje produkcji. Mierniki efektywności wykorzystania czynników produkcji. Prawo malejących przychodów. Analiza kosztów i korzyści skali.

Krzywa jednakowego produktu. Minimalizacja kosztów produkcji – wybór optymalnej techniki produkcji. Model konkurencji doskonałej. Równowaga przedsiębiorstwa działającego w warunkach konkurencji doskonałej. Efektywność rynku. Monopol. Działalność karteli. Oligopol. Konkurencja ilościowa. Konkurencja cenowa. Złamana krzywa popytu.

Konkurencja monopolistyczna. Decyzje przedsiębiorstwa w warunkach niepewności. Strategie konkurencji a teoria gier. Strategia wojen cenowych jako odpowiednik „dylematu więźnia”. Strategie dominujące a równowaga Nasha. Gra o udział w rynku jako przykład gry o sumie zerowej. Gry o charakterze sekwencyjnym. Strategie odstraszenia od wejścia na rynek. Strategie mieszane. Równowaga Nasha dla strategii czystych i mieszanych.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie teorii ekonomii menadżerskiej oraz narzędzi analizy ekonomicznej, umiejętności: stosowania narzędzi analizy ekonomicznej w procesie podejmowania decyzji menedżerskich – zwłaszcza

w określaniu działalności przedsiębiorstwa – oraz wyznaczania ex post i ex ante podaży i popytu na produkty przedsiębiorstwa; uwzględniania ryzyka w decyzjach kierowniczych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

[1] Samuelson W. F., Marks S. G., *Ekonomia Menedżerska*, PWE 2008

Literatura uzupełniająca:

[1] Piocha S., Gabryszak R., *Ekonomia menedżerska dla MSP. W teorii i praktyce*. DIFIN 2007

[2] Begg D, Fischer S, Dornbusch R, *Mikroekonomia*, Wyd. PWE Warszawa 2007 r.

[3] Milewski R (red), *Podstawy Ekonomii*, Wyd. PWN Warszawa 2007 r.

[4] Samuelson P. *Ekonomia*, Wyd. PWN 2004 r.

ELEMENTY PRAWA TURYSTYCZNEGO UNII EUROPEJSKIEJ (TOURISIM LAW IN EUROPEAN UNION)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie gospodarką turystyczną i hotelarstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	12 / 7	II / II	I / I	1 / 1

Prowadzący: dr Piotr Gryszel

tel. 757538313; budynek i nr pok.: C06.

Treści programowe:

Podstawowe informacje dotyczące Unii Europejskiej. Traktat akcesyjny. Zasady tworzenia prawa UE i konsekwencje dla państw członkowskich – system prawny UE. Zagadnienia prawne turystyki międzynarodowej (granice państwa, formalności graniczne, paszporty, wize, formalności celne i dewizowe), formy współpracy państw w dziedzinie turystyki (konwencje paryska i brukselska, Układ z Schengen), polityka turystyczna Unii Europejskiej (podstawy prawne, regulacje dotyczące polityki turystycznej, ochrona praw konsumenta, regulacje prawne dotyczące turystyki), systemy kategoryzacji obiektów hotelarskich wybranych krajów Unii Europejskiej, zgodność polskiego prawa turystycznego z prawem UE, międzynarodowe organizacje turystyczne.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: zastosowanie prawa turystycznego Unii Europejskiej w praktyce gospodarczej;

umiejętności: właściwe wykorzystywanie posiadanych informacji i umiejętność ich pozyskiwania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia wykładu: pisemna.

Warunki zaliczenia wykładu: ocena pozytywna na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

[1] Alejski W., Marciniak T. (2004), *Międzynarodowe organizacje turystyczne*, Albis, Kraków.

[2] Gospodarek J. (2004), *Prawo turystyczne*, Branta, Warszawa.

[3] Helnarska K., (2005), *Międzynarodowy ruch turystyczny w Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń.

[4] Zawistowska H. (1999), *Podstawy prawa w turystyce*, PWN, Warszawa.

ESTETYKA W JAKOŚCI I W ŚRODOWISKU (ESTETICS IN QUALITY IN ENVIRONMENT)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie jakością i środowiskiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Filozofia, Podstawy jakości życia i zrównoważonego rozwoju

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	6	v	II	1

Prowadzący: prof. dr hab. Jan Kurowicki

tel. 757538325, budynek i nr pok.: H8, H211

Treści programowe:

A. Źródła i charakter estetyczności środowiska naturalnego

Produkty i środowisko
 Produkcyjne źródła jakości estetycznych środowiska
 Człowiek jako estetyczny niemowa wobec środowiska
 Fotografowanie jako sposób estetycznej oceny środowiska
 B. Naturalność estetyczna
 Nowa jakość
 Naturalność estetyczna i środowisko
 Nowe hierarchie jakości środowiska
 Naturalność estetyczna i kicz
 C. Od naturalności ontologicznej do plastycznej
 Naturalność ontologiczna i prakultura
 Naturalność ucywilizowana
 Naturalność plastyczna
 Produkt jako towar

Metody dydaktyczne: wykład bogato ilustrowany przykładami

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne i umiejętność estetycznych jakości w środowisku naturalnym.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[1] Jan Kurowicki - "Estetyczność środowiska naturalnego", Warszawa, 2010 r. wyd. Książka i Prasa

Literatura uzupełniająca:

[1] Ph. Macnaghten i J. Urry – „Alternatywne przyrody. Nowe myślenie o przyrodzie i społeczeństwie”, Warszawa, 2005 r.

— ✧ —

ETYKA W ZARZĄDZANIU (ETHICS IN MANAGEMENT)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/15	IV/IV	II/II	4/6
ćwiczenia	15/15	IV/IV	II/II	

Prowadzący: dr Piotr Rogala,

tel. 757538264, budynek i nr pok.: H27

Treści programowe:

Etyka - jej podstawowe pojęcia. Moralność jako zjawisko społeczne. Normy moralne. Etyka – prawo – religia. Etyka a globalizacja.

Patologie życia gospodarczego: korupcja, szara strefa, nieuczciwa konkurencja itp.

Koncepcja społecznej odpowiedzialności biznesu – zasady, narzędzia, instytucje. Proces identyfikowania oczekiwań społecznych oraz definiowania zobowiązań. Zarządzanie relacjami z interesariuszami. Konflikty wartości. Kodeks etyczny i programy etyczne. Raportowanie społecznej odpowiedzialności. Etyka w marketingu i reklamie. Standardy społeczne (ISO 26000, SA 8000, AA 1000).

Metody dydaktyczne: prezentacje multimedialne, analiza przypadków, praca w grupach, indywidualnie przygotowywane prace pisemne.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: rozumienie zasad etycznych,;

umiejętności: stosowanie podstawowych narzędzi społecznej odpowiedzialności.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[1] Kietliński K., Reyes V., Oleksyn T. (2005), *Etyka w biznesie i zarządzaniu*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków

[2] Ossowska M. (2001), *Normy moralne*, PWN, Warszawa.

[3] Klimczak B. (2006), *Etyka gospodarcza*, Wyd. AE, Wrocław

Literatura uzupełniająca:

[1] Adamczyk J. (2008), *Spoleczna odpowiedzialność przedsiębiorstw*, PWE, Warszawa

— ✧ —

FINANSE MENEDŻERSKIE (FINANCES OF MANAGER)

Kierunek / specjalność Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	14/8	I	I	3/3
ćwiczenia	6/4	I	I	
laboratoria	9/4	I	I	

Prowadzący: dr Andrzej Koza, dr Robert Kurek, mgr Beata Owczarczyk

tel. 757538255, budynek i nr pok.: A99

Treści programowe:

Menedżer finansowy i jego rola w procesie zarządzania firmą. Podstawowe obszary i cele decyzji menedżera finansowego. Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne decyzji menedżera finansowego. Ryzyko w działalności przedsiębiorstwa: ryzyko gospodarcze (wytwórcy) i ryzyko finansowe. Przestanki wyboru źródeł finansowania działalności firmy - ocena zdolności kredytowej firmy, ocena ryzyka kontrahenta oraz strategię finansowania działalności firmy, ryzyko finansowe a dźwignia finansowa. Zastosowanie dźwigni operacyjnej, finansowej i połączonej w zarządzaniu firmą.

Planowanie finansowe: preliminarz obrotów gotówkowych, analiza prognozy zysku, wykorzystanie dźwigni przy planowaniu zysku,

Zastosowanie analizy finansowej w zarządzaniu firmą, Podstawy autooceny sytuacji finansowej firmy. Zastosowanie wstępnej analizy finansowej w zarządzaniu firmą, zastosowanie analizy wskaźnikowej w zarządzaniu firmą. Ocena rentowności, ocena płynności, ocena zadłużenia i wypłacalności, ocena pozycji rynkowej firmy.

Wielokryteriowe metody oceny sytuacji finansowej firmy: Model Du Ponta, Model Altmana, Sześcioczynnikowa analiza dyskryminacji w ocenie zagrożenia trwałą niewypłacalnością firmy.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie podstawowych problemów zarządzania firmą przez współczesnego menedżera oraz możliwość wykorzystania dostępnych narzędzi w ich rozwiązywaniu;

umiejętności: przeprowadzanie w sposób samodzielny analizy i diagnozy sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, sporządzanie raportów analitycznych i projekcji finansowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę na studiach stacjonarnych, na studiach niestacjonarnych zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] red. Szyszko L., Szczepański J, *Finanse przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2007
- [2] Bień W., *Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, Difin, Warszawa 2005.
- [3] Hawawini G., Viallet C., *Finanse menedżerskie*, PWE, Warszawa 2007.
- [4] Brigham E.F., Gapenski L.C., *Zarządzanie finansami*, PWE, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

- [1] M. Sierpińska, T. Jachna *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, PWN, Warszawa 2004
- [2] Tuczo J., *Zrozumieć finanse firmy, Wydanie II*, Difin, Warszawa 2002.
- [3] Bednarski L., Borowiecki R., Duraj J., Kurtys E., Waśniewski T., Wersty B., *Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2001.

— ✧ —

KONCEPCJE ZARZĄDZANIA (MANAGEMENT CONCEPTS)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Podstawy zarządzania

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	30	II/II	I/I	6 / 7
ćwiczenia	15	II/II	I/I	

Prowadzący: dr inż. Edyta Tabaszewska

tel. 757538302, budynek i nr pok. H6

Treści programowe:

Wykład: Ogólne omówienie zagadnień: przesłanki zapotrzebowania na nowe koncepcje zarządzania, koncepcje zarządzania – ich istota i rodzaje: strukturalne, podmiotowe i integratywne. Relacje pomiędzy: model biznesowy, koncepcja, metoda, technika. Podstawowe koncepcje strukturalne: podejście funkcjonalne, procesowe i projektowe. Paradygmaty procesowości i elastyczności. Zarządzanie zasobami ludzkimi jako podstawowa podmiotowa koncepcja zarządzania. Integratywne koncepcje zarządzania, w tym koncepcja zachowania administracyjnego, teoria gry organizacyjnej, podejście sytuacyjne i podejście systemowe. Współczesne koncepcje zarządzania: zarządzanie jakością, reinżynieria procesów biznesowych, zarządzanie wiedzą, zarządzanie kapitałem intelektualnym, teoria zasobowa firmy, zarządzanie relacjami z klientami, zarządzanie innowacjami i know-how, zarządzanie wartością przedsiębiorstwa i orientacja na wynik finansowy. Koncepcje organizacji uczącej się, inteligentnej, wirtualnej i sieciowej i ich wpływ na strukturę i kulturę organizacji. Cechy wspólne i wyłączne koncepcji zarządzania. Perspektywy zmian w koncepcjach zarządzania. Mody i trendy we wdrażaniu koncepcji zarządzania. Integracja koncepcji: w poszukiwaniu meta – koncepcji.

Ćwiczenia: Korzyści i trudności zastosowania koncepcji. Wdrażanie koncepcji zarządzania – uwarunkowania, przesłanki, etapy implementacji. Integracja koncepcji zarządzania. Case studies – przykłady zastosowań koncepcji w praktyce organizacji. Identyfikacja i implementacja koncepcji zarządzania w praktyce organizacji.

Metody dydaktyczne: wykład, praca w zespołach, referaty, studium przypadku (identyfikacja stosowanych koncepcji zarządzania na przykładzie rzeczywistej organizacji; określenie praktycznych problemów pojawiających się w zarządzaniu tą organizacją; propozycja ich rozwiązania przy wykorzystaniu wybranych koncepcji).

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: przygotowanie merytoryczne z zakresu istoty i możliwości zastosowania klasycznych i współczesnych koncepcji zarządzania.

umiejętności: identyfikacja koncepcji i metod stosowanych w wybranej organizacji, określenie praktycznych problemów pojawiających się w zarządzaniu tą organizacją, wybór i propozycja implementacji koncepcji zarządzania eliminujących te problemy.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna, studium przypadku i referat.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej, studium przypadku i referatu.

Literatura podstawowa:

- [1] Brillman J., *Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania*, PWE, Warszawa 2002.
- [2] Kobyłko G., Morawski M. (red.) (2006), *Przedsiębiorstwo zorientowane na wiedzę*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
- [3] Krupski R. (red.) (2005), *Zarządzanie przedsiębiorstwem w turbulentnym otoczeniu*, PWE, Warszawa.
- [4] Perechuda K. (red.) (1998), *Metody zarządzania przedsiębiorstwem*, Wyd. AE we Wrocławiu Wrocław.
- [5] Perechuda K. (red.) (2000), *Zarządzanie przedsiębiorstwem przyszłości*, Agencja Wydawnicza „Placet”, Warszawa.
- [6] Zimniewicz K. (2009), *Współczesne koncepcje i metody zarządzania*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.

12. Literatura uzupełniająca:

- [1] Mikołajczyk Z. (2003), *Zarządzanie procesami zmian organizacyjnych*. GWSH, Katowice.
- [2] Mikuła B., Pietruszka-Ortyl A., Potocki A. (2002), *Zarządzanie przedsiębiorstwem XXI wieku*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
- [3] Mikuła B., Pietruszka-Ortyl A., Potocki A. (2007), *Podstawy zarządzania przedsiębiorstwem w gospodarce opartej na wiedzy*, Wyd. Difin, Warszawa.
- [4] Simon H.A. (2007), *Podejmowanie decyzji i zarządzanie ludźmi w biznesie i administracji*. Wyd. Helion, Gliwice.
- [5] Tabaszewska E. (red.) (2009), *Zarządzanie wiedzą a inne koncepcje zarządzania. Problemy integracji*, Wydawnictwo UE we Wrocławiu, Wrocław.
- [6] Tabaszewska E. (red.) (2008), *Nowoczesne koncepcje zarządzania – zarządzanie wiedzą*, Wydawnictwo UE we Wrocławiu, Wrocław.

— ✧ —

KONKURENCYJNOŚĆ REGIONÓW TURYSTYCZNYCH (THE COMPETITIVENESS OF TOURIST REGIONS)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Gospodarką Turystyczną i Hotelarstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/ studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Ekonomia turystyki

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/6	II/II	I/I	3/3
ćwiczenia	8/4	II/II	I/I	

Prowadzący: dr Małgorzata Januszewska,
tel. 757538318; budynek i nr pok.: C112,

Treści programowe: Istota konkurencji i konkurencyjności w naukach ekonomicznych. Specyfika konkurencyjności na rynku turystycznym. Typy konkurencyjności regionu turystycznego. Konkurencyjność w turystyce na różnych poziomach (makro, mezo, mikro). System konkurencyjności regionów turystycznego i jego podsystemy. Modele konkurencyjności w turystyce (model L. Dwyera i C. Kima, J.R. Ritchiego i G.I.Croucha, TCM, WEF i inne) i czynniki opisujące konkurencyjność. Niesprawności rynku i ich konsekwencje zaburzające mechanizm konkurencji. Polityka konkurencji (polityka ochrony i promocji konkurencji) i jej instrumenty. Rola zasobów niematerialnych w kształtowaniu

przewagi konkurencyjnej regionów turystycznych. Strategie konkurencyjności regionów turystycznych. Przedsiębiorczość a konkurencyjność. Współpraca podmiotów na rynku turystycznym - partnerstwa terytorialne – klastry i ich wpływ na konkurencyjność regionów turystycznych. Istota kooperacji w turystyce. Metody pomiaru konkurencyjności regionów turystycznych.

Metody dydaktyczne: wykłady interaktywne, studium przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedzy: przekazanie aktualnej wiedzy z zakresu konkurencyjności w turystyce

umiejętności: umiejętność wykorzystania teorii konkurencyjności przedsiębiorstw i regionów do budowania potencjału konkurencyjnego w turystyce. Znajomość procedur i metod pomiaru konkurencyjności. Umiejętność docierania do odpowiednich źródeł informacji pozwalających ocenić konkurencyjność.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna, projekty

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskiwana z projektu

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Nawrot Ł., Zmyślony P. (2009), *Międzynarodowa konkurencyjność regionów turystycznych*, Proksenia, Kraków.
- [2] Klasik A. (2002), *Strategie regionalne. Formułowanie i wprowadzanie w życie*, Wydawnictwo AE, Katowice.
- [3] Gorynia M., Jankowska B. (2008), *Klastry a międzynarodowa konkurencyjność i internalizacja przedsiębiorstw*, Difin, Warszawa.
- [4] Kachniewska M. (2009), *Uwarunkowania konkurencyjności przedsiębiorstwa hotelarskiego*, SGH, Warszawa.
- [5] Gołembski G. (red.) (2008), *Turystyka jako czynnik wzrostu konkurencyjności regionów w dobie globalizacji*, Wydawnictwo AE, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Stankiewicz M. J. (2005), *Konkurencyjność przedsiębiorstw. Budowanie konkurencyjności przedsiębiorstwa w warunkach globalizacji*, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierowania „Dom Organizatora”, Toruń.
- [2] Żemła M. (2010), *Wartość dla klienta w procesie kształtowania konkurencyjności obszaru recepcji turystycznej*, GWSH, Katowice.

LOGIKA (LOGICS)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: filozofia, matematyka, informatyka

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
ćwiczenia	15/7	III	II	2/2

Prowadzący: dr Adam Płachciak

tel. 605-305-232; budynek i nr pok.: H 212

Treści programowe:

Przedmiot i struktura logiki. Logika a język - język jako system znaków, języki naturalne i sztuczne, język przedmiotowy a metajęzyk, kategorie semantyczne wyrażen językowych, rodzaje kategorii semantycznych.

Nazwy i definicje - pojęcie nazwy, stosunki między nazwami, pojęcie definicji, definicja realna a definicja nominalna, rodzaje definicji ze względu na ich budowę i zadania, warunki poprawności definicji.

Klasyczny rachunek zdań - pojęcie funktora prawdziwościowego, negacja, koniunkcja, alternatywa nierozłączna, alternatywa rozłączna, dysjunkcja, równoważność, implikacja i stosunek wynikania, ważniejsze tautologie klasycznego rachunku zdań

Klasyczny rachunek nazw (sylogistyka) - cztery typy zdań kategorycznych oraz zachodzące między nimi związki, poprawność sylogizmów logicznych (sprawdzanie poprawności sylogizmów metodą diagramów Venna i przy pomocy metody pięciu reguł), kwadrat logiczny jako prawo wnioskowania bezpośredniego, inne prawa wnioskowania bezpośredniego (konwersja, obwersja, kontrapozycja, inwersja), tryby sylogistyczne.

Klasyczny rachunek kwantyfikatorów (predykatów) - język rachunku predykatów, budowanie zdań na gruncie klasycznego rachunku kwantyfikatorów

Zbiory i relacje - zbiory i ich własności (pojęcie zbioru, rodzaje zbiorów i liczebność zbiorów, stosunki między zbiorami i działania na zbiorach, podział logiczny zbioru), elementy teorii relacji (pojęcie relacji, relacje dwuczłonowe).

Metody dydaktyczne: ćwiczenia z zakresu podstawowych działów logiki

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych działów logiki - klasyczny rachunek zdań, sylogistyka, klasyczny rachunek kwantyfikatorów, nazwy i definicje oraz rachunek zbiorów i relacji.

umiejętności: opanowanie niezbędnej aparatury pojęciowej, wykształcenie narzędzi do poprawnego rozumienia i argumentowania oraz podniesienia kultury logicznej wypowiedzi.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma i zaliczenie ćwiczeń: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie dwóch prac pisemnych.

Literatura podstawowa:

[1] Ajdukiewicz K. (1974), *Logika praktyczna*, PWN, Warszawa.

[2] Bremer J. W. (2004), *Wprowadzenie do logiki*, Wydawnictwo WAM, Kraków.

[3] Lipczyńska M. (1980), *Zbiór zadań z logiki*, PWN, Warszawa.

[4] Wieczorek K. (2005), *Wprowadzenie do logiki dla studentów wszystkich kierunków*, Wydawnictwo „Skrypt”, Warszawa.

[5] Ziemiński Z. (1974), *Logika praktyczna*, PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] McNerny D. Q. (2005), *Nauka logicznego myślenia*, Wydawnictwo Bauer – Weltbild, Warszawa.

[2] Wójcicki R. (2003), *Wykłady z logiki z elementami teorii wiedzy*, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa.

— ✧ —

MAKROEKONOMIA II (MACROECONOMICS II)

Kierunek/specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Matematyka, Makroekonomia I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/15	I/I	I/I	4/5
ćwiczenia	15/15	I/I	I/I	

Prowadzący: dr Michał Sosnowski, dr Zbigniew Piepiora

tel. 757538252, 757538251; budynek i nr pok.: H314, H309

Treści programowe:

Metody i zakres analiz makroekonomicznych. Główne nurty, kontrowersje i paradygmaty teorii makroekonomicznych. Podstawowe tożsamości makroekonomiczne. Metody mierzenia produktu społecznego i dochodu narodowego. Produkt krajowy brutto a dobrobyt społeczny. Model Keynes'a. Planowane inwestycje i oszczędności a równowaga na rynku dóbr. Dostosowania w warunkach nierównowagi. Mechanizm mnożnika. Pieniądz i jego funkcje we współczesnej gospodarce. Agregaty pieniężne. Równowaga na rynku pieniądza. Mnożnik kreacji pieniądza. Polityka monetarna. Problem inflacji i deflacji. Monetarystyczna teoria inflacji. Metody przeciwdziałania inflacji. Problem bezrobocia –

rodzaje i metody jego ograniczania. Inflacja a bezrobocie – krótko- i długookresowa krzywa Phillipsa. Histereza na rynku pracy. Polityka fiskalna państwa i jej wpływ na poziom dochodu narodowego. Funkcje dochodów i wydatków budżetowych. Krzywa Laffera. Problem deficytu budżetowego i długu publicznego. Rola i korzyści wymiany międzynarodowej. Bilans handlowy i bilans płatniczy. Kurs walutowy a bilans płatniczy. Procesy globalizacji. Endogeniczne i egzogeniczne modele wzrostu gospodarczego. Cykl koniunkturalny i polityka antycykliczna państwa.

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia, dyskusja, analizy przygotowywane przez studentów na wskazane tematy.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: znajomość modeli makroekonomicznych opisujących współczesne gospodarki,

umiejętności: wykorzystanie zdobytej wiedzy i posługiwanie się modelami makroekonomicznymi do analizowania zjawisk gospodarczych, ich przyczyn i skutków, umiejętność interpretacji zdarzeń gospodarczych i wskazywania sposobów ich korygowania.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna

Forma egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu (zestawu pytań i zadań) – uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Warunki egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu (zestawu pytań i zadań) – uzyskanie co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

- [1] P.A. Samuelson , W.D. Nordhaus (2004), *Ekonomia t.2.*, PWN, Warszawa.
- [2] R. J. Barro (1997), *Makroekonomia*, PWE, Warszawa.
- [3] R.E. Hall , J.B. Taylor (2004), *Makroekonomia*, PWN, Warszawa.
- [4] D. Romer (2000), *Makroekonomia dla zaawansowanych*, PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] D. Miles, A. Scott (2005), *Macroeconomics: Understanding the Wealth of Nations*, John Wiley & Sons, Inc., Chichester.
- [2] G.N. Mankiw, M.P. Taylor (2009), *Makroekonomia*, PWE, Warszawa.
- [3] R. Rapacki (2009), *Wzrost gospodarczy w krajach transformacji: konwergencja czy dywergencja?*, PWE, Warszawa.
- [4] L. Balcerowicz, A. Rzońca (2010), *Zagadki wzrostu gospodarczego*, C.H. Beck, Warszawa.
- [5] A. Wojtyna (2010), *Zależność między produktywnością, dochodami i zatrudnieniem w krajach na różnym poziomie rozwoju*, PWE, Warszawa.
- [6] R. Barczyk, L. Kąsek, M. Lubiński, K. Marczewski (2006), *Nowe oblicza cyklu koniunkturalnego*, PWE, Warszawa.

MARKETING PARTNERSKI (RELATIONSHIP MARKETING)

Kierunek / specjalność: Ekonomia / Zarządzanie gospodarką turystyczną i hotelarstwem

Forma studiów: studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Marketing w turystyce

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	6	IV	II	3
ćwiczenia	7	IV	II	

Prowadzący: dr Izabela Michalska-Dudek

tel. 757538306; budynek i nr pok.: C5

Treści programowe:

Specyfika kompozycji marketingowej w usługach. Trzy rodzaje marketingu w usługach turystycznych. Znaczenie obsługi klienta. Pracownicy usług. Budowanie i utrzymywanie zaangażowanie pracowników. Marketing transakcji a marketing partnerski. Podstawowe elementy koncepcji marketingu partnerskiego. Zarządzanie relacjami z klientem. Drabina lojalności klienta. Tworzenie i zarządzanie portfelem klientów przedsiębiorstwa turystycznego. Wykorzystanie marketingu partnerskiego w praktyce funkcjonowania przedsiębiorstw turystycznych – implementacja narzędzi służących budowaniu trwałych więzi z klientem, tworzenie programów lojalnościowych, stosowanie narzędzi marketingu bezpośredniego, wykorzystanie serwisów internetowych i narzędzi promocji internetowej.

Metody dydaktyczne: wykłady interaktywne, studium przypadku, projekty grupowe.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie koncepcji marketingu partnerskiego, procesu zarządzania relacjami z klientem oraz sposobów zastosowania poszczególnych narzędzi marketingu partnerskiego;

umiejętności: zastosowania marketingu partnerskiego i jego narzędzi w przedsiębiorstwach turystycznych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia wykładu: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Cheverton P. (2001), *Zarządzanie kluczowymi klientami*, Dom Wydawniczy ABC Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [2] Fonfara K. (2004), *Marketing partnerski na rynku przedsiębiorstw*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne PWE, Warszawa.
- [3] Dembińska-Cyran I., Hołub-Iwan J., Perenc J. (2004), *Zarządzanie relacjami z klientem*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
- [4] Furtak R. (2003), *Marketing partnerski na rynku usług*, PWE, Warszawa.
- [5] Otto J. (2004), *Marketing relacji. Koncepcja i stosowanie. 2. wydanie rozszerzone*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

- [1] Burnett K. (2002), *Relacje z kluczowymi klientami. Analiza i zarządzanie*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [2] Kwiatek P. (2009), *Programy lojalnościowe. Budowa i funkcjonowanie*. Oficyna Ekonomiczna Wolters Kluwer, Kraków
- [3] Dobiegała-Korona B., Doligalski T., Korona B. (2004), *Konkurowanie o klienta e-marketingiem*, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
- [4] Frąckiewicz E. (2006), *Marketing internetowy*, WN PWN, Warszawa.
- [5] Mitręga M. (2008), *Marketing relacji. Teoria i praktyka*. Wydawnictwa Fachowe Cedetu, Warszawa

MARKETING MIĘDZYNARODOWY (INTERNATIONAL MARKETING)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Podstawy marketingu

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/6	I/I	I/I	3/3
ćwiczenia	10/7	I/I	I/I	

Prowadzący: dr Elżbieta Nawrocka

tel. 757538310; budynek i nr pok.: C217

Treści programowe:

Miejsce marketingu międzynarodowego w biznesie międzynarodowym. Przesłanki marketingu międzynarodowego. Istota marketingu międzynarodowego i podstawowe dylematy w marketingu międzynarodowym. Otoczenie w

marketingu międzynarodowym i analiza środowiska międzynarodowego. Organizowanie marketingu międzynarodowego. Polityka produktu w marketingu międzynarodowym. Polityka ceny w marketingu międzynarodowym. Polityka dystrybucji w marketingu międzynarodowym. Polityka promocji w marketingu międzynarodowym. Badania w marketingu międzynarodowym.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, wykłady interaktywne, projekty grupowe.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z zasadami, metodami oraz przykładami działań marketingowych na arenie międzynarodowej w teorii i praktyce.

umiejętności: umiejętność zaprojektowania działań w marketingowych na arenie międzynarodowej, analizy i oceny działań marketingowych na arenie międzynarodowej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem po I semestrze.

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie projektów.

Forma egzaminu: pisemna.

Literatura podstawowa:

- [1] Wiktor J. W., Oczkowska R., Żbikowska A., (2008), *Marketing międzynarodowy. Zarys problematyki*, PWE, Warszawa.
- [2] Duliniec E., (2009), *Marketing międzynarodowy*, PWE, Warszawa.
- [3] Grzegorzczak W., (2005), *Marketing na rynku międzynarodowym*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków.
- [4] Duliniec E. (red.), (2007), *Marketing międzynarodowy : uwarunkowania, instrumenty, tendencje*, Wyd. SGH, Warszawa.
- [5] Pietrasieński P., (2005), *Międzynarodowe strategie marketingowe*, PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Bartosik - Purgat M., (2004), *Uwarunkowania kulturowe w marketingu międzynarodowym*, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań.
- [2] Gwiazda A., (2000), *Wprowadzenie do marketingu międzynarodowego*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń.

MARKETING W TURYSTYCE (MARKETING IN TOURISM)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie gospodarką turystyczną i hotelarstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Ekonomia Turystyki, Marketing

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8/8	I/I	I/I	3/3
ćwiczenia	5/-	I/I	I/I	

Prowadzący: dr Elżbieta Nawrocka

tel. 757538310; budynek i nr pok.: C217.

Treści programowe:

Wstępne rozważania o marketingu w turystyce. Koncepcje marketingowe stosowane w rozwoju turystyki na danym obszarze. Marketing narodowy i terytorialny.

Pojęcie regionalnego produktu i marki turystycznej regionu. Struktura, cechy i czynniki wpływające na kształtowanie markowego produktu turystycznego. Tworzenie elementów marki turystycznej.

System promocji obszarów turystycznych. Promocja mix krajów, regionów i gmin turystycznych.

Tożsamość obszaru recepcji turystycznej.

System identyfikacji wizualnej jednostki terytorialnej z punktu widzenia rozwoju turystyki.

Zasady kształtowania wizerunku obszaru turystycznego. Turystyczny wizerunek pierwotny a docelowy obszaru.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny, studia przypadków dotyczących jednostek terytorialnych, dyskusje grupowe, opracowanie projektów

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: pozyskanie wiedzy w formie podstawowych pojęć, narzędzi i koncepcji w zakresie stosowania marketingu narodowego i terytorialnego w turystyce

umiejętności: opanowanie praktycznych umiejętności w zakresie kształtowania regionalnego produktu turystycznego i jego marki, a także wizerunku obszaru turystycznego

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę po I semestrze.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz wykonanego projektu.

Literatura podstawowa:

- [1] Walasek J. (red.) (2005), *Promocja i kreowanie turystycznego wizerunku Polski*, Polska Organizacja Turystyczna, Warszawa.
- [2] Panasiuk A. (red.) (2004), *Markowe produkty turystyczne*, Fundacja na rzecz Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.
- [3] Kruczek Z., Walas B. (2010), *Promocja i informacja turystyczna*, Wydawnictwo PROKSENIA, Kraków.
- [4] Szromnik A., (2008), *Marketing terytorialny : miasto i region na rynku*, Wyd. Oficyna a Wolters Kluwer business, Kraków.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Altkorn J., (2000), *Marketing w turystyce*, PWN, Warszawa.
- [2] Johann M., (2009), *Strategie marketingowe w turystyce*, Difin, Warszawa.

MENEDŻER ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ ŚRODOWISKIEM I RYZYKIEM (MANAGER OF QUALITY, ENVIRONMENTAL AND RISK MANAGEMENT)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie jakością i środowiskiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Modele doskonalenia organizacji

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10	IV	II	2

Prowadzący: dr Piotr Rogala, dr Paweł Skowron
tel. 757538264, budynek i nr pok.: H27

Treści programowe:

Przedstawiciel kierownictwa ds. sformalizowanego systemu zarządzania – cechy i zadania.

Przygotowywanie i moderowanie spotkań małego zespołu.

Utrzymywanie sformalizowanych systemów zarządzania: audyty wewnętrzne, działania korygujące i zapobiegawcze, przeglądy zarządzania, analiza danych. Doskonalenie sformalizowanych systemów zarządzania – przygotowywanie i przeprowadzanie projektów doskonalących.

Metody dydaktyczne: prezentacje multimedialne, praca w grupach, projekty.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: utrzymywanie i doskonalenie sformalizowanych systemów zarządzania (ISO 9001, ISO 14001, PN 18001, itd.)

umiejętności: przygotowywanie i prowadzenie spotkań małego zespołu, zarządzanie sformalizowanymi systemami.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

forma zaliczenia ćwiczeń: projekt

forma zaliczenia egzaminu: pisemna

warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie projektu

warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu

Literatura podstawowa:

[1] Łańcucki J. (red.) (2010), *Znormalizowane systemy zarządzania*, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań,

[2] Szymańska D., Szymański M. (2010), *Przekonaj pracowników do dbania o jakość*, Difin, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

[1] Karaszewski R. (2008), *Przywództwo w środowisku globalnego biznesu*, TNOiK, Toruń.

[2] Łasiński G. (2007), *Rozwiązywanie problemów w organizacji. Moderacja w praktyce*, PWE, Warszawa.

— ✧ —

METODY OCENY SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA (METHODS OF ASSESMENT OF MANAGEMENT SYSTEMS)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie jakością i środowiskiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Zarządzanie jakością

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10	III	II	1

Prowadzący: dr Paweł Skowron

tel. 757538264, budynek i nr pok.: H27

Treści programowe

Przesłanki dokonywania oceny wdrożonych systemów zarządzania; interpretacja pojęcia skuteczności i efektywności, jako kluczowych wyznaczników doskonalenia systemów zarządzania; ocena dojrzałości systemów zarządzania w oparciu o normę ISO 9004:2010. Analiza źródeł pozyskiwania informacji o funkcjonowaniu systemów zarządzania z wykorzystaniem metod statystycznych (karty kontrolne Shewharta). Identyfikacja obszarów ryzyka w systemach zarządzania. Techniki doskonalenia pracy auditorów. Planowanie i ocena podejmowanych działań korygujących. Planowanie i przygotowanie przeglądu zarządzania. Techniki i metody badania „głosu” klienta jako kluczowego elementu wdrożonych i funkcjonujących systemów zarządzania.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, warsztaty, dyskusje moderowane

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie metod oceny wdrożonych i funkcjonujących systemów zarządzania oraz technik doskonalenia pracy w zakresie systemów zarządzania.

umiejętności: monitorowanie procesów, wyrobów, poszukiwania obszarów niepewności w wdrożonych systemach zarządzania, badanie oczekiwań i zadowolenia klientów.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa

[1] Skrzypek E. (2002), *Jakość i efektywność*, UMCS, Lublin.

[2] Jedynak P. (2007), *Ocena znormalizowanych systemów zarządzania jakością*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Kraków

[3] Szafranski M. (2006), *Skuteczność działań w systemach zarządzania jakością przedsiębiorstw: badania i ocena*, Wyd. Politechniki Poznańskiej, Poznań

Literatura uzupełniająca

[1] Karaszewski R. (2006), *Nowoczesne koncepcje zarządzania jakością*, Dom Organizatora, Toruń.

[2] *czasopisma* „Problemy jakości”, „Przegląd organizacji”, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa”.

[3] Hamrol A. (2005), *Zarządzanie jakością z przykładami*, PWN, Warszawa

MODELE DOSKONALENIA ORGANIZACJI (IMPROVEMENT OF ORGANIZATION MODELS)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie jakością, środowiskiem i ryzykiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8/4	II	I	2/2
ćwiczenia	8/4	II	I	

Prowadzący: dr Piotr Rogala

tel. 757538264, budynek i nr pok.: H27

Treści programowe:

Pojęcie doskonałości i doskonalenia.

Wybrane koncepcje doskonalenia działania: cykl Deminga, trylogia Jurana, DMAIC, itp.

Wybrane koncepcje doskonalenia organizacji stosowane w ramach koncepcji zarządzania jakością: sformalizowane systemy zarządzania (ISO 9001, ISO 14001), Model Doskonałości EFQM, Six Sigma, Lean Production, BPR, benchmarking.

Samoocena organizacji wg. kryteriów Modelu Doskonałości EFQM, wymagań normy ISO 9004, wymagań normy ISO 10014.

Metody dydaktyczne: prezentacje multimedialne, praca w grupach.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: koncepcje i narzędzia doskonalenia organizacji;

umiejętności: identyfikowanie i stosowanie narzędzi doskonalenia organizacji

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskiwana jest w przypadku podania poprawnych odpowiedzi na 50% +1 zadanych pytań.

Literatura podstawowa:

[1] Hamrol A. Mantura W. (2006), *Zarządzanie jakością. Teoria i praktyka*, PWN, Warszawa

[2] Karaszewski R. (2006), *Nowoczesne koncepcje zarządzania jakością*, Wyd. Dom Organizatora, Toruń

Literatura uzupełniająca:

[1] Borys T., P. Rogala (red.) (2007), *Systemy zarządzania jakością i środowiskiem*, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław.

[2] czasopisma „Problemy Jakości” oraz „Zarządzanie jakością”.

[3] Karaszewski R. (2005), *Zarządzanie jakością. Koncepcje, metody i narzędzia stosowane przez liderów światowego biznesu*, TNOiK, Toruń.

NADZÓR KORPORACYJNY (CORPORATE GOVERNANCE)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie przedsiębiorstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Podstawy Zarządzania, Nauka o Organizacji

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
-------------	---------------	---------	-------------	-------------

wykłady	15/8	I/I	I/I	3/ 2
---------	------	-----	-----	------

Prowadzący: dr Agnieszka Sokołowska
tel. 757538302; budynek i nr pok.: H6

Treści programowe:

Teoretyczne aspekty nadzoru korporacyjnego; istota i teorie, typologie i modele nadzoru korporacyjnego. Nadzór korporacyjny z perspektywy teorii agencji. Interesariusze przedsiębiorstwa i relacje między nimi. Zasady nadzoru korporacyjnego przyjęte przez OECD. Nadzór korporacyjny w procesie zarządzania przedsiębiorstwem. Nadzór korporacyjny w różnych typach przedsiębiorstw. Nadzór korporacyjny a nadzór właścicielski. Formy instytucjonalizacji nadzoru właścicielskiego. Rola i pozycja rad nadzorczych: wewnętrzne i zewnętrzne formy nadzoru, funkcje rad nadzorczych, obszary działalności rad nadzorczych. Uwarunkowania efektywnego nadzoru.

Przedmiot, zakres i formy reprezentacji interesów pracowniczych w przedsiębiorstwie. Klasyfikacja i modele stosunków przemysłowych. Społeczne problemy nadzoru korporacyjnego. Partycypacja pracowników w zarządzaniu przedsiębiorstwem. Nadzór korporacyjny a społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa. Kodeksy dobrych praktyk. Nadzór korporacyjny w Polsce i krajach wysoko rozwiniętych - przykłady.

Metody dydaktyczne: wykład

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: przygotowanie merytoryczne z zakresu istoty, teorii, modeli i uwarunkowań nadzoru korporacyjnego. Poznanie praktycznych aspektów nadzoru korporacyjnego w przedsiębiorstwach.

umiejętności: rozpoznanie sieci relacji zachodzących między kadrą zarządzającą przedsiębiorstw a ich organami nadzorczymi, akcjonariuszami i innymi grupami zainteresowanymi działalnością przedsiębiorstwa.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia : ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Jagoda H. (2007), *Nadzór korporacyjny*, [w:] *Podstawy nauki o przedsiębiorstwie*, Lichtarski J. (red.), Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław.
- [2] Jagoda H. (2007), *Przedmiot, zakres i formy reprezentacji interesów pracowniczych w przedsiębiorstwie*, [w:] *Podstawy nauki o przedsiębiorstwie*, Lichtarski J. (red.), Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław.
- [3] Rudolf S. (i in) (2002), *Efektywny nadzór korporacyjny. Teoria i praktyka*, PWE, Warszawa.
- [4] Jerzemowska M. (2002), *Nadzór korporacyjny*, PWE, Warszawa.
- [5] Rudolf S. (red.) (2004), *Ekonomiczne i społeczne problemy nadzoru korporacyjnego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Urbanek P. (2005), *Nadzór korporacyjny a wynagrodzenia menedżerów*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- [2] Peszko A. (2006), *Rada nadzorcza w procesie zarządzania przedsiębiorstwem*, Difin, Warszawa.
- [3] Rudolf S. (red.), (2006) *Tendencje zmian w nadzorze korporacyjnym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

— ✧ —

NEGOCJACJE (NEGOTIATION)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
-------------	---------------	---------	-------------	-------------

ćwiczenia	15/10	IV/IV	II/II	3
-----------	-------	-------	-------	---

Prowadzący: dr Sabina Zaremba-Warnke, dr Anetta Zielińska
tel. 757538220, 757538265; budynek i nr pok.: H21, H30

Treści programowe:

Przebieg procesu negocjacyjnego – geneza i istota negocjacji; charakterystyka faz procesu negocjacyjnego.
Konflikty i sposoby ich rozwiązania w negocjacjach – istota, źródła i rodzaje konfliktów; negocjacje jako sposób rozwiązania konfliktów.

Negocjacje jako proces komunikowania się – podstawowe pojęcia.

Komunikacja werbalna w negocjacjach – zasady poprawnego komunikowania się, typologia argumentów perswazyjnych, taktyki aktywnego słuchania.

Komunikacja niewerbalna w negocjacjach – elementy komunikacji niewerbalnej, znaczenie gestów w komunikacji międzyludzkiej.

Reguły wywierania wpływu i ich znaczenie w negocjacjach – schemat oddziaływań perswazyjnych w ujęciu klasycznym; koncepcja R. Caldiniego; wywieranie wpływu w skali masowej – reklama, kampanie edukacyjne. Cechy dobrego negocjatora.

Style, strategie, zasady i taktyki w negocjacjach – charakterystyka, klasyfikacja i wzajemne zależności.

Metody dydaktyczne: ćwiczenia negocjacyjne, symulacje negocjacji indywidualnych i grupowych

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: znajomość głównych zasad prowadzenia negocjacji, podstawowych strategii i najczęściej stosowanych technik negocjacyjnych oraz podstawowa wiedza z dziedziny teorii i praktyki komunikacji interpersonalnej;

umiejętności: dostrzegania i definiowania problemów związanych z konfliktami w życiu społecznym i gospodarczym, radzenia sobie z sytuacją konfliktową, posługiwania się różnymi technikami negocjacji odpowiednimi w danej sytuacji.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Kałużna-Drewińska U.(2006), *Negocjacje w biznesie. Kluczowe problemy*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Wrocław 2006
- [2] Nęcki Z., (2000) *Negocjacje w biznesie*, Profesjonalna Szkoła Biznesu, Kraków.
- [3] Fischer R., Ury W.(1991), *Dochodząc do tak*, PWE, Warszawa.
- [4] Dąbrowski P.(1991), *Praktyczna teoria negocjacji*, Sorboq, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kamiński J.(2003), *Negocjowanie. Techniki rozwiązywania konfliktów*, Warszawa, POLTEXT.

OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie jakością i środowiskiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Zarządzanie środowiskiem, Zarządzanie ryzykiem, Zarządzanie zrównoważonym rozwojem, Zarządzanie dokumentacją środowiskową

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10	III	II	1

Prowadzący: dr Marta Kusterka-Jefmańska;
tel. 757538257; budynek i nr pok.: H28

Treści programowe:

Rys historyczny ocen oddziaływania na środowisko w Polsce, Europie i na świecie. Znaczenie ocen oddziaływania na środowisko oraz ich miejsce w polskim systemie prawnym ochrony środowiska. Przepisy prawne związane z ocenami oddziaływania na środowisko. Rodzaje ocen oddziaływania na środowisko.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Dokumenty wymagające przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko. Opiniowanie, udział społeczeństwa oraz przyjęcie dokumentu.

Procedura oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć. Kwalifikacja przedsięwzięć do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Uczestnicy postępowania oraz obowiązki i prawa stron oraz osób pozostałych. Udział społeczeństwa w procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Metody identyfikacji oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko. Prognozowanie wielkości oddziaływań i ocena ich skutków. Identyfikacja metod eliminacyjnych lub ograniczających oddziaływań znaczących. Identyfikacja i ocena środowiskowych skutków działań zapobiegawczych i ograniczających. Rola raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Zasady sporządzania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Wymagania formalne raportu do oceny oddziaływania na środowisko. Ocena całościowa i wybór najlepszego wariantu metodą analizy wielokryterialnej. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy prawne, formalne oraz merytoryczne przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko

umiejętności: przeprowadzenie procedury, w tym określenie potrzeby oraz zakresu merytorycznego raportu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227).

[2] Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.).

[3] Nytko K., (2007), Oceny oddziaływania na środowisko, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok.

[4] Ciechelska A., (2009), Oceny oddziaływania jako narzędzie realizacji zrównoważonego rozwoju, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Białystok.

Literatura uzupełniająca:

[1] Wiszniewska B., Farr J. A., Jendroska J. (2020), Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć, Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

[2] Florkiewicz E., Tyszecki A. (2002), Postępowanie w sprawie OOS przy podejmowaniu decyzji administracyjnych, EKO-KONSULT, Gdańsk.

ORGANIZACJA I KIEROWANIE ZESPOŁEM (ORGANISATION AND STAFF MANAGEMENT)

Kierunek/specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie przedsiębiorstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne - zaliczone przedmioty: podstawy zarządzania, nauka o organizacji

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	15/8	I	I	3/2

Prowadzący: dr hab. Agnieszka Skowrońska
tel. 757538215; budynek i nr pok.: H14

Treści programowe:

Pojęcie, cechy i przykłady efektywnych zespołów pracowniczych.

Etapy tworzenia i kierowania zespołem pracowniczym.

Wady i zalety pracy zespołowej.

Role lidera w zespole (koordynator, wódz, realizator, innowator, poszukiwacz źródeł, krytyk zespołu, dusza zespołu, skrupulatny wykonawca).

Czynniki składające się na dynamiczne i skuteczne przywództwo.

Sposoby skłaniania członków zespołu do natychmiastowego działania.

Sposoby skutecznego przekonywania zespołu do propozycji lidera.

Sposoby skłaniania członków zespołu do współpracy.

Sposoby umacniania kontaktu w grupie.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny i praca w grupach 5- 6 osobowych nastawionych na ustalenie celów, norm postępowania w zespole oraz na wypracowanie ogólnych wewnętrznych relacji między członkami grupy: określenie przez członków zespołów pojęcia efektywnej pracy w grupie oraz sporządzenie przez każdą z grup listy kryteriów, jakie spełniać powinien sprawnie pracujący zespół; wypracowywanie przez zespoły robocze zasad radzenia sobie z potencjalnymi problemami, jakie mogą pojawić się podczas prac grup; ocena przez członków poszczególnych grup stopnia, w jakim powołane zespoły odpowiadają kryteriom efektywnego zespołu oraz ustalenia dotyczące cech pracy grupowej, które są najistotniejsze z punktu widzenia różnych zespołów; wypracowywanie ogólnych wewnętrznych relacji w ramach powołanych zespołów.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawowe wiadomości teoretyczne wiążące się z budowaniem zespołów pracowniczych, cechami efektywnych zespołów, eliminacją błędów w pracy zespołu oraz skutecznym motywowaniem uczestników zespołów.

umiejętności: budowanie i sprawne kierowanie zespołem pracowniczym

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie odpowiedzi zaprezentowanych w formie pisemnej na 4 zagadnienia problemowe.

Literatura podstawowa:

- [1] Kozusznik B. (2006), *Zachowania człowieka w organizacji*, PWE, Warszawa.
- [2] Kozusznik B. (2005), *Kierowanie zespołem pracowniczym*, PWE, Warszawa.
- [3] Kozusznik B. (2002), *Psychologia zespołu pracowniczego*, PWE, Warszawa.
- [4] Collins A. (2003), *Język ciała gestów i zachowań*, Bauer- Weltbild Media, Warszawa.
- [5] Stelmach W. (2005), *Ciemne strony kierowania*, Placet, Kraków.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kozusznik B. (2005), *Wpływ społeczny w organizacji*, PWE, Warszawa.
- [2] Skowrońska A. (2005), *The Practice of HRM in Logistics Chain Management*, "Argumenta Oeconomica" No 1-2, s.105-129.
- [3] Skowrońska A. (2002), *Modele zarządzania zasobami ludzkimi w logistyce*, „Gospodarka Materiałowa i Logistyka” nr 5, s. 6-10.

ORGANIZACJA I KIEROWANIE ZESPOŁEM (ORGANISATION AND STAFF MANAGEMENT) – do wyboru

Kierunek/specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku (z wyjątkiem specjalności ZP).

Forma studiów:

a) studia niestacjonarne II stopnia – II rok w Jeleniej Górze

Wymagania wstępne - zaliczone przedmioty: podstawy zarządzania, nauka o organizacji

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	8	IV	II	2

Prowadzący: dr Agnieszka Skowrońska
tel. 757538215; budynek i nr pok.: H14

Treści programowe:

I. Pojęcie, cechy i przykłady efektywnych zespołów pracowniczych.

Etapy tworzenia i kierowania zespołem pracowniczym.

Wady i zalety pracy zespołowej.

Role lidera w zespole (koordynator, wódz, realizator, innowator, poszukiwacz źródeł, krytyk zespołu, dusza zespołu, skrupulatny wykonawca).

Czynniki składające się na dynamiczne i skuteczne przywództwo.

Sposoby skłaniania członków zespołu do natychmiastowego działania.

Sposoby skutecznego przekonywania zespołu do propozycji lidera.

Sposoby skłaniania członków zespołu do współpracy.

Sposoby umacniania kontaktu w grupie.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny i praca w grupach 5- 6 osobowych nastawionych na ustalenie celów, norm postępowania w zespole oraz na wypracowanie ogólnych wewnętrznych relacji między członkami grupy: określenie przez członków zespołów pojęcia efektywnej pracy w grupie oraz sporządzenie przez każdą z grup listy kryteriów, jakie spełniać powinien sprawnie pracujący zespół; wypracowywanie przez zespoły robocze zasad radzenia sobie z potencjalnymi problemami, jakie mogą pojawić się podczas prac grup; ocena przez członków poszczególnych grup stopnia, w jakim powołane zespoły odpowiadają kryteriom efektywnego zespołu oraz ustalenia dotyczące cech pracy grupowej, które są najistotniejsze z punktu widzenia różnych zespołów; wypracowywanie ogólnych wewnętrznych relacji w ramach powołanych zespołów.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawowe wiadomości teoretyczne wiążące się z budowaniem zespołów pracowniczych, cechami efektywnych zespołów, eliminacją błędów w pracy zespołu oraz skutecznym motywowaniem uczestników zespołów.

umiejętności: budowanie i sprawne kierowanie zespołem pracowniczym

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie odpowiedzi zaprezentowanych w formie pisemnej na 4 zagadnienia problemowe.

11. Literatura podstawowa:

- [1] Kożusznik B. (2006), *Zachowania człowieka w organizacji*, PWE, Warszawa.
- [2] Kożusznik B. (2005), *Kierowanie zespołem pracowniczym*, PWE, Warszawa.
- [3] Kożusznik B. (2002), *Psychologia zespołu pracowniczego*, PWE, Warszawa.
- [4] Collins A. (2003), *Język ciała gestów i zachowań*, Bauer- Weltbild Media, Warszawa.
- [5] Stelmach W. (2005), *Ciemne strony kierowania*, Placet, Kraków.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kożusznik B. (2005), *Wpływ społeczny w organizacji*, PWE, Warszawa.
- [2] Skowrońska A. (2005), *The Practice of HRM in Logistics Chain Management*, "Argumenta Oeconomica" No 1-2, s.105-129.
- [3] Skowrońska A. (2002), *Modele zarządzania zasobami ludzkimi w logistyce*, „Gospodarka Materialowa i Logistyka” nr 5, s. 6-10.

ORGANIZACJA USŁUG TRANSPORTU TURYSTYCZNEGO (TOURIST TRANSPORT SERVICE ORGANISATION)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Gospodarką Turystyczną i Hotelarstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/6	III/III	II/II	2/1

Prowadzący: dr Daria Jaremen,

tel. 757538310, budynek i nr pok.: C217

Treści programowe:

Podstawowe pojęcia z zakresu transportu. Istota transportu pasażerskiego i jego rodzaje. Rodzaje środków transportowych i ich cechy. Systemy transportowe. Historia rozwoju transportu a rozwój turystyki. Miejsce usług transportowych w produkcji turystycznym i konsumpcji turystycznej. Oczekiwania turystów wobec usług transportowych wykorzystywanych w turystyce. Związki między typami środków transportu a segmentami rynku turystycznego. Kryteria wyboru środka transportu przez turystów. Rynek usług transportowych i jego cechy. Cechy popytu i podaży usług transportu turystycznego i czynniki je kształtujące. Koszty podróży różnymi środkami transportu. Znaczenie transportu lotniczego dla ruchu turystycznego. Rodzaje pasażerskiego transportu lotniczego. Elementy ekonomiki transportu lotniczego. Najwięksi przewoźnicy lotniczy w Europie i na świecie. LOT S.A. i jego wpływ na rozwój turystyki w Polsce. Użyteczność transportu drogowego dla turystyki. Rodzaje transportu drogowego. Infrastruktura drogowa i wyposażenie dróg niezbędne dla ruchu turystycznego. Najważniejsze z punktu widzenia turystyki drogi w Polsce i Europie. Turystyczne przewozy autokarowe. Najwięksi polscy przewoźnicy autokarowi. Podróże turystyczne prywatnymi samochodami i ich cechy. Pasażerski transport kolejowy i jego rola w turystyce. Zmiany we współczesnych przewozach pasażerskich koleją. Międzynarodowe i krajowe połączenia kolejowe istotne z punktu widzenia podróży turystycznych. Kolejowe przejścia graniczne w Polsce. Przewoźnicy kolejni w Europie i w Polsce. Inne rodzaje transportu lądowego (tramwaje, metro). Żegluga pasażerska w obsłudze ruchu turystycznego. Rodzaje pasażerskiego transportu wodnego. Podstawowe cechy żeglugi: dalekomorskiej, przybrzeżnej, promowej i śródlądowej. Transport wodny jako składnik imprezy turystycznej. Ocena stanu infrastruktury transportu pasażerskiego w Polsce i polityki transportowa państwa. Liberalizacja usług transportu pasażerskiego w ramach Jednolitego Rynku Europejskiego.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny, studia przypadków, indywidualne projekty (prace pisemne).

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: dotyczące ekonomiki transportu i podstawowych praw ekonomicznych rządzących związkami między transportem a turystyką, znajomość roli poszczególnych rodzajów transportu w ruchu turystycznym, podstawowe wiadomości z zakresu rynku usług transportowych w Polsce.

umiejętności: umiejętność doboru odpowiedniego rodzaju transportu i przewoźnika do potrzeb danego segmentu rynku turystycznego i rodzaju oferty rynkowej.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: projekt.

Warunki zaliczenia: pozytywna ocena uzyskana na podstawie projektu.

Literatura podstawowa:

- [1] Kruczek Z. (red.) (2006), *Obsługa ruchu turystycznego*, Proksenia, Kraków.
 [2] Meyer B. (red.) (2006), *Obsługa ruchu turystycznego*, WN PWN, Warszawa.
 [3] Rydzkowski W, Wojewódzka-Król K. (2007), *Transport*, WN PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Kubicki M. (2000), *Usługi hotelarskie w środkach transportu*, WSE, Warszawa.
 [2] Mikulski M. (1991), *Transport w obsłudze ruchu turystycznego*, AE, Kraków.

POLITYKA GOSPODARCZA WOBEC MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW (ECONOMIC POLICY TOWARD SMALL AND MEDIUM SIZED ENTERPRISES)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Przedsiębiorstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	5	III	II	1

Prowadzący: dr Urszula Markowska-Przybyła,
 tel. 757538266, budynek i nr pok.: H22

Treści programowe:

Podstawowe pojęcia – polityka ekonomiczna, małe i średnie przedsiębiorstwo, znaczenie sektora MSP w gospodarce,

Historia polityki państwa wobec MSP, współczesna polityka państwa wobec MSP, polityka wobec MSP stosowana na poziomie regionalnym i lokalnym.

Bariery rozwoju sektora MSP.

Organizacje wspierające rozwój sektora MSP w Polsce i na świecie – rządowe i pozarządowe.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, analiza aktów prawnych, dyskusja.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedzy: poznanie polityki wobec MSP stosowanej na poziomie od ponadnarodowego do lokalnego i instrumentów stosowanych wobec MSP

umiejętności: umiejętność praktycznego wykorzystania wiedzy przy podejmowaniu decyzji w zarządzaniu małym i średnim przedsiębiorstwem

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: praca pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej za min. 50% punktów.

Literatura podstawowa:

- [1] *System wspierania przedsiębiorczości w Polsce : pomocnicze materiały dydaktyczne* / Izabela Czaja, Robert Śliwa. - Kraków : AE, 2003.
 [2] *Przedsiębiorczość w Polsce 2010*. Ministerstwo Gospodarki. Warszawa 2010.
 [3] *Raport o stanie MSP w Polsce w latach 2008-2009*. Warszawa: PARP 2010.
 [4] Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej Dz. U. nr 173 poz. 1807.
 [5] Przepisy prawa, m. in.: kodeks cywilny, kodeks pracy, ustawa o swobodzie działalności gospodarczej, i in.
 [6] Śliwiński R.: *Dualizm i geneza wsparcia MSP w UE*. PN AE we Wrocławiu nr 930, t. 2. Wrocław 2002.
 [7] P. Marquardt: *Pomoc publiczna dla małych i średnich przedsiębiorców*. - Warszawa : Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2007.
 [8] P. Dominiak: *Sektor MSP we współczesnej gospodarce*. Warszawa PWN 2005.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Odrobina A: *Znaczenie wsparcia MSP dla konkurencyjności regionalnej*. Biuletyn KPZK PAN, zeszyt 218, Warszawa 2005, s. 193-207
- [2] *Plan Strategiczny Ministerstwa Gospodarki*, Ministerstwo Gospodarki, Styczeń 2008.
- [3] Dominiak P.: *Sektor MSP we współczesnej gospodarce*. Warszawa PWN 2005.
- [4] *Ekonomika i zarządzanie małą firmą* B. Piasecki (red.), Warszawa-Łódź: PWN 2001
- [5] Kraśnicka T.: *Koncepcja rozwoju przedsiębiorczości ekonomicznej i pozaekonomicznej* Katowice: AE 2002.

**PRACA KIEROWNIKA WE WSPÓŁCZESNEJ FIRMIE (MANAGER'S WORK IN A MODERN COMPANY)
/ do wyboru****Kierunek / specjalność:** Zarządzanie / realizowany na kierunku**Forma studiów:**

- a) studia stacjonarne II stopnia - rok II studiów w Jeleniej Górze
- b) studia niestacjonarne II stopnia – rok II studiów w Jeleniej Górze

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Podstawy Zarządzania**Charakterystyka zajęć dydaktycznych:**

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/8	IV /IV	II/II	2/2

Prowadzący: dr Maja Prudzienica

tel. 75 7538 303, budynek i nr pokoju: H7

Treści programowe:

Pojęcie i podział kadry kierującej. Model kierownika. Kompetencje kierownicze - rodzaje i formy. Zarządzanie kompetencjami kierowniczymi. Podejmowanie decyzji kierowniczych. Kierownik a proces zatrudniania pracowników. Kierownik w procesie motywacji. Kierownik a przywódca. Asertywność w pracy kierownika. Kierownik i jego miejsce w firmie. Wyznaczniki sukcesu w zarządzaniu firmą.

Metody dydaktyczne:

wykład, dyskusje grupowe, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

Wiadomości: poznanie podstawowych informacji o warunkach, sposobie i trybie pracy kierownika na tle procesów zarządczych występujących we współczesnych firmach.

Umiejętności: studenci powinni posiadać umiejętność rozpoznawania oraz oceny warunków i możliwości pracy kierownika we współczesnych firmach.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę**Forma zaliczenia:** pisemna, projekty.**Warunki zaliczenia:** ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej**Literatura podstawowa:**

- [1] Dowgiałło Z., *Praca Menedżera.*, Wydawnictwo ZNICZ, Szczecin 1999
- [2] Wachowiak P., *Profesjonalny menedżer: umiejętność pełnienia ról kierowniczych.*, Difin, Warszawa 2001.
- [3] Lachiewicz S. (red.), *Organizacja pracy kierowniczej. Wybrane zagadnienia.*, Przedsiębiorstwo Specjalistyczne ABSOLWENT, Łódź 1994 Stewart D.M. (red.), *Praktyka kierowania*, Warszawa, PWE 2002.
- [4] Robbins S.P., *Skuteczne podejmowanie decyzji*, Warszawa, PWE 2005.
- [5] Filipowicz G., *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa, PWE 2004.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Robbins S.P., *Prawdy o kierowaniu ludźmi... i tylko prawdy*, Warszawa, PWE 2003.
- [2] Glick A., Tarczyńska M., *Motywowanie pracowników. Systemy-techniki-praktyka*, Warszawa, PWE 1999.
- [3] Król-Fijewska M., Fijewski P., *Asertywność menedżera-seria: Kariera menedżera*, PWE, Warszawa 2000

PRAWO CYWILNE (CIVIL LAW)

Kierunek/ specjalność : Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30	II	I	4/5

Prowadzący: dr Magdalena Wilejczyk, dr Tomasz Szczurowski
tel. 713680233, Wrocław, Bud. D, pok. 19

Treści programowe:

Jedność i dualizm prawa prywatnego. Zasady prawa cywilnego. Zdarzenia cywilnoprawne. Czynności prawne – forma i wady. Pełnomocnictwo i przedstawicielstwo ustawowe. Pojęcie prawa podmiotowego. Rodzaje praw podmiotowych. Powstanie, przeniesienie i ustanie praw podmiotowych. Przedawnienie roszczeń. Charakterystyka praw rzeczowych. Prawo własności i ograniczone prawa rzeczowe. Wierzytelności – ogólna charakterystyka prawa zobowiązań. Zobowiązania umowne i pozaumowne. Sposoby zawierania umów. Szczegółowa analiza umów nazwanych: sprzedaży (także konsumenckiej), najmu, zlecenia, umowy o dzieło i spółki. Odpowiedzialność umowna. Zabezpieczanie wierzytelności. Odpowiedzialność pozaumowna – bezpodstawne wzbogacenie się i delikty. Cywilnoprawna ochrona konkurencji i konsumentów. Niedozwolone klauzule umowne i zawieranie umów poza lokalem przedsiębiorstwa oraz nieuczciwe praktyki rynkowe. Szczególne rozwiązania procesowe w zakresie ochrony konsumentów. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: znajomość kluczowych pojęć z zakresu prawa cywilnego

umiejętności: zastosowanie instytucji prawa cywilnego w obrocie gospodarczym

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

[1] Red. W. Katner: Prawo cywilne i handlowe w zarysie, Wolters Kluwer Polska, 2006

Literatura uzupełniająca:

[1] Z. Radwański: Prawo cywilne – część ogólna, C.H. Beck, 2009

[2] Z. Radwański, A. Olejniczak: Zobowiązania - część ogólna, C.H. Beck, 2008

[3] Z. Radwański, J. Panowicz-Lipska : Zobowiązania - część szczegółowa, C.H. Beck, 2010

[4] E. Gniewek: Prawo rzeczowe, C.H. Beck, 2008

[5] T. Skoczny, A. Jurkowska, M. Bernatt: Ochrona konkurencji i konsumentów - skrypt dla studentów ekonomii, zarządzania, marketingu, finansów i kierunków pokrewnych, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2007

PROGNOZOWANIE PROCESÓW GOSPODARCZYCH (FORECASTING OF ECONOMIC PROCESSES)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Matematyka, Statystyka opisowa, Ekonometria, Ekonometria I

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
-------------	---------------	---------	-------------	-------------

wykłady	8 / 3	II / I	I / I	2 / 2
ćwiczenia	6 / 0	II / I	I / I	
laboratoria	12 / 6	II / I	I / I	

Prowadzący: dr Roman Pawlukowicz, dr inż. Tomasz Bartłomowicz
tel. 757538276, 757538274 budynek i nr pok.: B25, B26

Treści programowe

Symulacja a prognozowanie (symulacja jako układ eksperymentu, prognozowanie jako szczególny rodzaj symulacji, miejsce symulacji i prognoz w systematyce zasadniczych projekcji przyszłościowych, podstawy symulacji i prognozowania, funkcje i klasyfikacje symulacji i prognoz).

Proces symulacji i prognozowania zmiennych społeczno-gospodarczych (specyfika, źródła danych i ich statystyczna obróbka, etapy symulacji i prognozowania).

Komputerowe pakiety statystyczne w obróbce danych wyjściowych, symulacji i konstrukcji prognoz.

Prognozowanie na podstawie szeregów czasowych (ze stałym poziomem zmiennej prognozowanej, z trendem, inne modele); modele klasyczne, adaptacyjne i autoregresyjne.

Prognozowanie ekonometryczne (modele ekonometryczne jednorównaniowe i wielorównaniowe, założenia i reguły prognozowania ekonometrycznego, mierniki jakości prognozy ekonometrycznej, konstrukcja prognoz).

Symulacja na podstawie modeli ekonometrycznych (jednorównaniowych i wielorównaniowych) – wykorzystanie analizy mnożnikowej.

Prognozowanie zjawisk sezonowych (modele szeregów czasowych i opisowe modele ekonometryczne).

Nieklasyczne metody prognozowania (metody modeli dyskretno-ciągłych, metody analogii historycznych i przestrzenno-czasowych, metody heurystyczne, metoda scenariusza – symulacyjne walory przedmiotowych narzędzi).

Metody dydaktyczne: wykład, ćwiczenia i laboratoria, studia przypadków – dyskusje grupowe, indywidualne projekty laboratoryjne

wykład – prezentacja teoretycznych podstaw oraz praktycznej celowości prognozowania

ćwiczenia – omówienie procedury prognostycznej

laboratoria – studia przypadków (dyskusje grupowe), budowa prognoz indywidualnie wybranych zjawisk społeczno-gospodarczych oraz symulowanie na modelach z wykorzystaniem komputerowego oprogramowania

Założenia i cele przedmiotu

wiadomości: poznanie istoty i celowości prognozowania rzeczywistości społeczno-gospodarczych, a także narzędzi ich realizacji

umiejętności: budowa prognoz (umiejętność kojarzenia zmiennej prognozowanej i metody prognozowania) oraz symulowanie z wykorzystaniem komputerowych pakietów statystycznych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia ćwiczeń i laboratoriów: pisemna i projekty.

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna.

Warunki zaliczenia ćwiczeń i laboratoriów: ocena pozytywna uzyskana z pracy pisemnej oraz pozytywna ocena z komputerowej prezentacji projektu – prognozy.

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana z pracy pisemnej (co najmniej 50% z ogólnej sumy punktów).

Literatura podstawowa

[1] *Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania.* Pod red. M. Cieślak. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2005.

[2] Dittmann P., *Prognozowanie w przedsiębiorstwie.* Kraków: Wolters Kluwer Polska - Oficyna 2008.

[3] Dittmann P., Dittmann I., Szabela-Pasierbińska E., Szpula A., *Prognozowanie w zarządzaniu przedsiębiorstwem.* Kraków: Wolters Kluwer Polska - Oficyna 2009.

[4] Guzik B., *Wstęp do teorii prognozowania i symulacji.* Poznań: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu 2008.

[5] Sobczyk M., *Prognozowanie Teoria Przykłady Zadania.* Warszawa: Wydawnictwo Placet 2008.

- [6] Błaszczuk D., *Wstęp do prognozowania i symulacji*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2006.
 [7] Zeliaś A., Pawełek B., Wanat S.: *Prognozowanie ekonomiczne. Teoria, przykłady, zadania*. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2003.
 [8] Cieślak M., *Nieklasyczne metody prognozowania*. Warszawa: Wydawnictwo PWN 1983.
 [9] Manikowski A., Tarapata Z.: *Prognozowanie i symulacja rozwoju przedsiębiorstw*. Warszawa: Wyższa Szkoła Ekonomiczna 2002.

Literatura uzupełniająca

- [1] Gajda J.B., *Prognozowanie i symulacje a decyzje gospodarcze*. Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck 2001.
 [2] *Metody prognozowania. Zbiór zadań*. Red. Radzikowska B. Wrocław: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu 2001.
 [3] Nowak E. (red.), *Prognozowanie gospodarcze – metody, modele, zastosowania, przykłady*. Warszawa: Wydawnictwo Placet 1998.
 [4] Pawłowski Z., *Zasady predykcji ekonometrycznej*. Warszawa: Wydawnictwo PWN 1982.
 [5] Krupa K., *Modelowanie, symulacja i prognozowanie: systemy ciągłe*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowo-Techniczne 2008.
 [6] Witkowska D., *Podstawy ekonometrii i teorii prognozowania: podręcznik z przykładami i zadaniami*. Kraków: Oficyna Ekonomiczna 2001.
 [7] Dębski W., *Przewidywanie i analizy symulacyjne w biznesie: podręcznik menedżera*. Warszawa: Wydawnictwo First Business College 1995.

PROŚRODOWISKOWA KULTURA ORGANIZACYJNA (PRO-ENVIRONMENT ORGANIZATION CULTURE)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie jakością i środowiskiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Zarządzanie jakością

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8	IV	II	2

Prowadzący: dr Sabina Zaremba-Warneke, dr Paweł Skowron

tel. 757538257 (220, 264), budynek i nr pok.: H21, H27

Treści programowe

Ekologiczna odpowiedzialność organizacji (odpowiedzialność prawna organizacji z tytułu korzystania ze środowiska - analiza dokumentacji, sprawozdawczość w obszarze ochrony środowiska. Doskonalenie systemu zarządzania aspektami środowiskowymi – analiza norm ISO z serii 14 000. Analiza raportów środowiskowych i deklaracji środowiskowych. Prośrodowiskowa działalność organizacji. Budowanie prośrodowiskowego wizerunku organizacji. Analiza elementów integrujących i dezintegrujących rozwój prośrodowiskowej kultury organizacji.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, warsztaty, dyskusje moderowane

Założenia i cele przedmiotu

wiedomości: poznanie podstawowych obowiązków sprawozdawczości środowiskowej organizacji, identyfikacji i oceny aspektów środowiskowych, poznanie sposobów oddziaływania organizacji na zachowania ekologiczne.

umiejętności: przygotowanie sprawozdań środowiskowych, zarządzanie programami środowiskowymi.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: aktywność na zajęciach, projekty,

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie wykonanych projektów i aktywności na zajęciach.

Literatura podstawowa

- [1] Zemigala M. (2007), *Spoleczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa.

- [2] Zaremba-Warnke S. (2009), *Marketing ekologiczny*, Wyd. UE we Wrocławiu, Wrocław .
 [3] Famielec J., Stępień M. (2008), *Informacja ekologiczna w zarządzaniu*, Wyd. UE w Krakowie, Kraków.
 [4] PN ISO 14001:2004

Literatura uzupełniająca

- [1] Goleman D. (2009), *Inteligencja ekologiczna*. Prace Rebis, Poznań.
 [2] *Przegląd organizacji*
 [3] *Problemy jakości*

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ (ENTREPRENEURSHIP)

Kierunek/specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	11/7	I	I	3/3
ćwiczenia	15/10	I	I	

Prowadzący: dr Grzegorz Kobyłko
 tel. 757538226; budynek i nr pok.: H7

Treści programowe:

Pojęcie i typologia przedsiębiorczości oraz organizacji przedsiębiorczych. Wyjaśnienie istoty i zależności między pojęciami przedsiębiorca – przedsiębiorczość – przedsiębiorstwo. Pojęcie przedsiębiorcy w literaturze przedmiotu. Cechy osoby przedsiębiorczej – psychologiczne czynniki przedsiębiorczości – cele, stymulanty i bariery zachowań przedsiębiorczych. Zasady przedsiębiorczego postępowania. Identyfikacja i ocena przedsiębiorczych szans. Pojęcie ryzyka i sposoby zarządzania nim. Przedsiębiorczość zewnętrzna i wewnętrzna w organizacji i sposoby jej stymulowania. Przedsiębiorczość indywidualna i zespołowa. Planowanie i organizowanie przedsięwzięć. Zapewnienie zasobów i warunków wdrożenia przedsiębiorczego planu. Instytucjonalne wspieranie przedsiębiorczości w Polsce. Infrastruktura wspierająca przedsiębiorczość. Przedsiębiorczość międzynarodowa. Istota i rola przedsiębiorczości społecznej.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawowe pozwalające na rozumienie istoty pojęcia przedsiębiorczości oraz jej znaczenia dla rozwoju systemów gospodarczych i społecznych.

umiejętności: formułowania i wdrażania rozwiązań przedsiębiorczych, identyfikowanie czynników stymulujących i ograniczających przedsiębiorczość oraz organizowanie działań wspierających zachowania przedsiębiorcze.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz projektu

Literatura podstawowa :

- [1] Drucker P. (1992), *Innowacja i przedsiębiorczość – Praktyka i zasady*, PWE, Warszawa
 [2] Kwiatkowski S. (2000), *Przedsiębiorczość intelektualna*, PWN, Warszawa
 [3] Gruszecki T.(2002), *Współczesne teorie przedsiębiorstwa*, PWN, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

- [1] Wiatrak A. (2001), *Rola małych i średnich przedsiębiorstw w rozwoju regionalnym*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok.

- [2] Kraśnicka T.(2002), *Koncepcja rozwoju przedsiębiorczości ekonomicznej i pozaekonomicznej*, Wyd. AE w Katowicach Katowice
- [3] Tyszka T.(red.) (2004), *Psychologia ekonomiczna*, GWP, Gdańsk

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ AKADEMICKA (ACADEMIC ENTREPRENEURSHIP)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / kierunkowy

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

<i>Forma</i>	<i>Liczba godzin</i>	<i>Semestr</i>	<i>Rok studiów</i>	<i>Punkty ECTS</i>
Wykład	15/8	IV/ IV	II/II	1/1

Prowadzący: dr Elżbieta Pohulak-Żołędowska

tel. 75 38 252 i 75 38 344; nr pokoju: 204 budynek H

Program przedmiotu:

Rola wiedzy w teoriach wzrostu gospodarczego,

Gospodarka oparta na wiedzy: cechy, wyznaczniki zjawiska, pomiar stopnia rozwoju gospodarek opartych na wiedzy.

Gospodarka Oparta na Wiedzy a Nowa Gospodarka. Informacjonizm.

Nauka jako warunek rozwoju Gospodarek Opartych na Wiedzy. Przemiany uniwersytetów. Uniwersytety jako nośniki innowacji. Przedsiębiorczość w uniwersytetach. Uniwersytet 3G.

Nauka postakademicka. Nauka przemysłowa. Miejsce nauki w klastrach. Różne przejawy przedsiębiorczości akademickiej (firmy spin-off, spin-out, faculty enterprises).

Uwarunkowania instytucjonalne rozwoju nauki postakademickiej. Finansowanie, venture capital, uregulowania podatkowe, uwarunkowania prawne, komercjalizacja wiedzy

Metody dydaktyczne zajęć: wykład interaktywny, studia przypadków, przegląd literatury, dyskusja

Założenia i cele przedmiotu:

Wiedza na temat źródeł wzrostu gospodarczego i roli jaką w jego tworzeniu mogą odegrać ośrodki akademickie. Celem wykładu jest próba koncentracji uwagi studentów współczesnych problemach rozwoju gospodarczego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[1] Wissema J.G.: Uniwersytet Trzeciej Generacji. Uczelnia XXI wieku. WCTT, 2009.

[2] Krimsky S.: Nauka skorumpowana?, PIW 2006

[3] Banerski G. et al : Przedsiębiorczość akademicka – raport z badania, PARP, Warszawa 2009

[4] Etzkowitz H.: The Triple Helix. University-Industry-Government Innovation in Action, Routledge, 2008.

[5] Ziman J.: Real Science.What it is and what it means, Cambridge University Press, 2000.

PSYCHOLOGIA I SOCJOLOGIA W TURYSTYCE (PYHOLOGY AND SOCIOLOGY IN TOURISM)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie /realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: filozofia i socjologia

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
-------------	---------------	---------	-------------	-------------

wykład	13/6	II	I	1/1
--------	------	----	---	-----

Prowadzący: dr Adam Płachciak
tel. 605 305 232; budynek i nr pok.: H 212

Treści programowe:

Turystyka współczesna. Rozważania terminologiczne. Turystyka w nowoczesnym i ponowoczesnym świecie. Nowe tendencje w turystyce.

Geneza i rozwój turystyki w przebiegu życia. Późne dzieciństwo jako faza przygotowawcza do rozwoju aktywności turystycznej. Faza spontanicznej aktywności turystycznej. Faza stabilizacji aktywności turystycznej. Faza ożywienia aktywności turystycznej. Faza innowacji. „Kariery turystyczne” – próba typologii.

Psychologia relacji interkulturowych w turystyce. Turystyka jako forma kontaktu kulturowego. Kulturowe różnice i uwarunkowania zachowań turystów. Wpływ turystyki na społeczności lokalne. Kontakty kulturowe a choroby i dolegliwości turystów.

Socjologiczny wymiar turystyki i podróżowania. Turystyka jako forma dialogu międzykulturowego. Turystyka a konsumpcja. Antropologiczne korzenie podróżowania. Etyczny wymiar turystyki nie-zrównoważonej.

Metody dydaktyczne: wykład, studium psychologicznych i socjologicznych filozoficznych przesłanek turystyki i podróżowania.

Cel dydaktyczny przedmiotu:

wiadomości: podstawowe z zakresu umiejscowienia problematyki aktywności turystycznej i podróżowania w perspektywie psychologicznej i socjologicznej.

umiejętności: zrozumienie swoistości psychologicznych i socjologicznych powiązań z aktywnością turystyczną i podróżowaniem.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[1] Kazimierzczak M. (red.) (2007), *Turystyka i podróżowanie* w aksjologicznej perspektywie, Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Poznań.

[2] Suprewicz J. (2005), *Socjologia turystyki*, Wyższa Szkoła Społeczno – Przyrodnicza w Lublinie, Lublin.

[3] Sztompka P., *Socjologia*, Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2002.

[4] Urry J. (2007), *Spojrzenie turysty*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

[5] Winiarski R., Zdebski J. (2008), *Psychologia turystyki*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.

Literatura pomocnicza:

[1] Bauman Z. (2000), *Ponowoczesność jako źródło cierpień*, Wydawnictwo „SIC”, Warszawa.

[2] Doliński D. (2003), *Psychologiczne mechanizmy reklamy*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.

[3] Łukaszewski W. (2003), *Wielkie pytania psychologii*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.

[4] Veblen Th. (2008), *Warszawskie Wydawnictwo Literackie „Muza” SA*, Warszawa.

PSYCHOLOGIA W ZARZĄDZANIU (PSYCHOLOGY IN MAGAGEMENT)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty:-

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30/19	IV	II	4

Prowadzący: dr Agnieszka Jagoda,
tel. 757538339, budynek i nr pok.: H 212

Treści programowe:

Psychologia jako nauka humanistyczna i empiryczna. Psychologia organizacji – główne pojęcia i założenia. Wstęp do psychologii pracy i kierowania.

Psychologiczne mechanizmy zachowania człowieka . Czynniki warunkujące zachowania (motywacje, percepcja, proces uczenia się, postawy).

Podstawowe problemy związane ze sprawowaniem władzy w organizacji. Funkcje i role kierowników. Kierowanie jako osiąganie celów. Kierowanie a prawidłowości zachowań pracowników. Kierowanie we współczesnych organizacjach. Przywództwo. Koncepcje i style przywództwa. Wymagania stawiane współczesnym menedżerom.

Istota motywacji. Przegląd koncepcji motywacji do pracy. Motywacja a motywowanie. Wpływ motywacji na zachowanie człowieka. Znaczenie motywowania w kierowaniu ludźmi. Przegląd narzędzi motywowania.

Konflikt w organizacji. Pojęcie i źródła konfliktów. Metody rozwiązywania konfliktów.

Komunikacja w organizacji. Komunikacja werbalna i interpersonalna – elementy. Przegląd kanałów komunikacyjnych.

Istota i pojęcie stresu. Czynniki wywołujące stres. Sposoby radzenia sobie ze stresem.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, dyskusja grupowa.

Założenia i cele przedmiotu:

Wiadomości: Wyposażenie Studentów w wiedzę stanowiącą podstawy współczesnych koncepcji psychologii organizacji, pracy i kierowania ludźmi. Student powinien wykazać się znajomością koncepcji i stylów przywództwa, narzędzi motywowania, sposobów komunikacji w organizacji.

Umiejętności: Rozumienie podstawowych zjawisk społecznych i zachowań ludzkich w organizacji oraz czynników powodujących wskazane zjawiska. Umiejętność doboru narzędzi motywowania w organizacji. Umiejętność dostosowania stylu kierowania do warunków funkcjonowania organizacji. Umiejętność rozwiązywania konfliktów organizacyjnych. Umiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresowych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Cz. Nosal, *Psychologia decyzji kadrowych : strategie, kryteria, procedury* (1997), Wydawn. Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków
- [2] J. E. Karney, *Człowiek i praca : wybrane zagadnienia z psychologii i pedagogiki pracy* (1998), Międzynarodowa Szkoła Menedżerów, Warszawa
- [3] L. Kozioł, *Motywacja w pracy : determinanty ekonomiczno - organizacyjne* (2002), PWN, Warszawa
- [4] G. Bartkowiak, *Psychologia zarządzania* (2003), ZCO , Zielona Góra
- [5] J. F. Terelak, *Psychologia organizacji i zarządzania* (2005), Difin, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

- [1] K. Kñlin, P. Müri, *Kierować sobą i innymi : psychologia dla kadry kierowniczej* (1998), Wydawn. Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków
- [2] R. Karaś, *Teorie motywacji w zarządzaniu* (2003), Wydawn. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań

RACHUNKOWOŚĆ ZARZĄDCZA (MANAGEMENT ACCOUNTING)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/10	I/I	I/I	3/3
ćwiczenia	2/1	I/I	I/I	

laboratoria	11/7	I/I	I/I	
-------------	------	-----	-----	--

Prowadzący: dr hab. prof. UE Jacek Adamek, mgr Wojciech Krawiec,
tel. 757538341, 757538263, budynek i nr pok.: A 91, A99
/ dr Elżbieta Hajduga, mgr Wojciech Krawiec,
tel. 757538254, 757538263, budynek i nr pok.: A 87, A 99

Treści programowe:

System informacyjny jednostki gospodarczej, funkcje, struktura. Miejsce rachunkowości w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa. Klasyfikacja odbiorców informacji kreowanej przez rachunkowość jednostki. Rachunkowość finansowa a rachunkowość zarządcza – główne obszary różnic, istota, aparat narzędziowy rachunkowości zarządczej. Ewolucja rachunkowości zarządczej. Koszt jako kategoria badawcza, klasyfikacja kosztów do wyceny zapasów i wyniku finansowego, zarządzania i kontroli. Kalkulacja kosztu jednostkowego – pojęcie, przedmiot i podmiot kalkulacji, metody kalkulacji podziałowej i doliczeniowej. Wady i zalety kalkulacji opartej o koszt pełny. Rachunek kosztów działań, założenia i istota. Rachunek kosztów zmiennych, założenia i istota. Zasady podziału kosztów całkowitych na stałe i zmienne. Wynik finansowy w systemie rachunku kosztów zmiennych i pełnych. Kalkulacja kosztu jednostkowego w systemie rachunku kosztów zmiennych. Rachunek kosztów zmiennych a rachunek kosztów pełnych – wady, zalety. Analiza prognozy rentowności, założenia, istota. Analiza CVP dla produkcji jedno i wieloasortymentowej, analiza wrażliwości prognozy rentowności, próg rentowności a struktura kosztów, pieniężny próg rentowności. Decyzje cenowe przedsiębiorstwa – polityka cenowa. Ceny zewnętrzne – formuły ustalania. Ceny wewnętrzne – pojęcie klasyfikacja. Rachunkowość zarządcza w rozwiązywaniu problemów decyzyjnych.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, ćwiczenia laboratoryjne, wykład.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z istotą i aparatem narzędziowym rachunkowości zarządczej wraz z możliwością jego zastosowania w rozwiązywaniu problemów decyzyjnych,

umiejętności: praktyczne umiejętności wykorzystania narzędzi rachunkowości zarządczej. Pozyskiwanie i wykorzystanie informacji z systemu rachunkowości jednostki gospodarczej w procesach decyzyjnych.

Forma i warunki zaliczenia: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty laboratoryjne.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna, ustalona jako średnia oceny uzyskanej na podstawie pracy pisemnej z tematyki objętej zakresem wykładów, ćwiczeń oraz oceny uzyskanej na podstawie zadań laboratoryjnych do samodzielnego wykonania.

Literatura podstawowa:

- [1] Jaruga A. Kabalski P, Szychta A. (2010), *Rachunkowość zarządcza*, Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa.
- [2] Czubańska K., Gabrusewicz W., Nowak E. (2008), *Podstawy rachunkowości zarządczej*, PWE, Warszawa.
- [3] Sojak S. (2003), *Rachunkowość zarządcza*, Tonik, Toruń.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Nowak E. (2011), *Rachunkowość zarządcza w przedsiębiorstwie*, CeDeWu, Warszawa
- [2] Sobańska I. (red.) (2010), *Rachunkowość zarządcza: podejście operacyjne i strategiczne*, C. H. Beck, Warszawa
- [3] Gabrusewicz W. (red.) (2005), *Funkcje rachunkowości w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Wyd. AE w Poznaniu, Poznań.
- [4] Drury C. (1995), *Rachunek kosztów*, PWN, Warszawa.
- [5] Jarugowa A. Szychta A.(red.) (1997), *Zaawansowana rachunkowość zarządcza. Problemy, przykłady, zadania*, FRRwP, Warszawa.
- [6] Nowak E. (red.) (2005), *Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza: teoria i praktyka*, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław.

RYNEK KAPITAŁOWY I FINANSOWY (CAPITAL AND FINANCIAL MARKET)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie/realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/ studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/8	II/I	I/I	3/3
ćwiczenia	15/8	II/I	I/I	

Prowadzący: dr Agnieszka Ostalecka, dr Jarosław Dziuba

tel. 757538384/757538241; budynek i nr pok.: A83/A99

Treści programowe:

Ogólna charakterystyka rynku finansowego: pojęcie, funkcje i cechy rynku finansowego, struktura rynku finansowego. Instrumenty rynku finansowego w podziale na instrumenty tradycyjne (kredyty, pożyczki, papiery wartościowe o charakterze dłużnym lub udziałowym) i nowe instrumenty finansowe (instrumenty pochodne oraz instrumenty hybrydowe). Ryzyko instrumentów rynku kapitałowego. Infrastruktura instytucjonalna rynku finansowego, uczestnicy rynku finansowego.

Rynek pieniężny: rynek bonów skarbowych, bonów pieniężnych NBP, krótkoterminowych papierów komercyjnych, transakcje repo i *sell-buy-back*, lokaty międzybankowe.

Rynek kapitałowy: rynek giełdowy i pozagiełdowy. Instytucje organizujące publiczny obrót papierami wartościowymi. Instytucje nadzorujące, rozliczające i pośredniczące na rynku kapitałowym: charakterystyka i zakres działalności Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, domów maklerskich. Inne instytucje publicznego rynku kapitałowego – instytucje samorządowe (związki maklerów i doradców inwestycyjnych, stowarzyszenia inwestorów, kluby emitentów). Giełda papierów wartościowych: organizacja giełdy i zasady funkcjonowania, instrumenty notowane na giełdzie i systemy notowań, ustalanie kursu, rodzaje zleceń giełdowych, indeksy giełdowe. Rynek akcji. System rekompensat dla inwestorów giełdowych. Alternatywny system obrotu: założenia, zasady organizacji, charakterystyka NewConnect. Rynek obligacji Catalyst.

Inwestorzy instytucjonalni na rynku kapitałowym: banki komercyjne, instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne, fundusze inwestycyjne, banki inwestycyjne.

System ubezpieczeniowy – funkcje, instytucje i cechy rynku ubezpieczeń. Ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia gospodarcze.

Konglomeraty finansowe – łączenie różnych segmentów rynku finansowego.

Bezpieczeństwo rynku finansowego. Sieć bezpieczeństwa finansowego. Nadzór nad sektorem bankowym, ubezpieczeniowym i giełdowym – różne rozwiązania nadzoru finansowego. Rola banku centralnego w nadzorze finansowym. Regulacja a konkurencja na rynku finansowym. Kryzysy na rynkach finansowych.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, zadania do samodzielnego rozwiązania, gry edukacyjne

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: zapoznanie się z pojęciem, funkcjami oraz strukturą rynku finansowego, zapoznanie się z funkcjonowaniem podstawowych segmentów rynku finansowego i poznanie notowanych tam instrumentów.

umiejętności: umiejętności dotyczące inwestowania na rynku kapitałowym (składanie zleceń giełdowych, wyznaczanie kursu giełdowego); wykorzystania instrumentów pochodnych do zabezpieczenia przed ryzykiem finansowym; doboru i korzystania z usług instytucji rynkowego systemu finansowego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę na studiach stacjonarnych, na studiach niestacjonarnych zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

podstawowa:

[1] Dębski W. (2008), *Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

- [2] Sławiński A. (2006), *Rynki finansowe*, PWE, Warszawa.
 [3] Al.-Kaber M. (2006), *Rynki finansowe i instytucje*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku, Białystok.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Tarczyński W. (2003), *Instrumenty pochodne na rynku kapitałowym*, PWE, Warszawa.
 [2] Elder A. (2005), *Zawód inwestor giełdowy: psychologia rynków, taktyka inwestycyjna, zarządzanie portfelem*. Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORSTW (SOCIAL CONDITIONS FOR THE DEVELOPMENT OF COMPANIES)

Kierunek/specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie przedsiębiorstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Podstawy zarządzania

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykład	15/8	II	I	2

Prowadzący: dr hab. Agnieszka Skowrońska
 tel. 757538215, budynek H, pokój 14

Treści programowe:

Przedmiot ma na celu pogłębienie wiedzy o społecznych zewnętrznych i wewnętrznych aspektach rozwoju przedsiębiorstwa.

Wiedza z tego zakresu nabiera w ostatnich latach szczególnego znaczenia z powodu zagrożeń cywilizacyjnych wynikających z działalności gospodarczej przedsiębiorstw jak również wzrostu znaczenia wiedzy jako źródła rozwoju przedsiębiorstw. Użyteczność wiedzy w tworzeniu przewagi konkurencyjnej wymaga organizacyjnego (zespołowego) uczenia się.

Tematyka: kryzys filozofii rozwoju (ujemne skutki działalności gospodarczej wynikające z globalizacji i nadmiernej konkurencji); źródła rozwoju (od ziemi do kapitału, rynku i skumulowanej wiedzy jako głównego źródła rozwoju); ewolucja zarządzania rozwojem przedsiębiorstwa; społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa; public relations jako element zarządzania strategicznego; audyt społeczny; samoucząca się organizacja – organizacyjne tworzenie wiedzy; kadra kierownicza a rozwój przedsiębiorstwa; kultura organizacyjna; partycypacja pracownicza; współdziałanie pracowników i otwartość komunikacyjna; społeczne warunki rozwoju przedsiębiorstw w krajach rozwiniętych; zewnętrzne społeczne uwarunkowania rozwoju przedsiębiorstw w Polsce; społeczne wewnętrzne uwarunkowania rozwoju polskich przedsiębiorstw.

Metody dydaktyczne: wykład interaktywny, studia przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: poznanie znaczenia problematyki społecznej w rozwoju przedsiębiorstwa (w jaki sposób ludzie w otoczeniu i wewnątrz przedsiębiorstw wpływają na jego rozwój)

umiejętności: tworzenie pozytywnego wizerunku firmy w otoczeniu oraz organizacji uczącego się przedsiębiorstwa

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pisemnej odpowiedzi na 5 pytań z w/w zakresu oraz wykonanych projektów dotyczących realizacji koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu w praktyce firm działających na światowym rynku.

Literatura podstawowa:

- [1] Jakubów L. (2000), *Społeczne uwarunkowania rozwoju przedsiębiorstw*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Wrocław.

- [2] Kuraszko J., Rok B. (2007), *Spoleczna odpowiedzialność biznesu i ekonomia społeczna*, Ekonomia Społeczna, Warszawa.
- [3] Nakonieczna J. (2007), *Spoleczna odpowiedzialność przedsiębiorstw międzynarodowych*, Difin Warszawa.
- [4] Stocki R., Prokopowicz P., Żmuda G. (2008), *Pełna partycypacja w zarządzaniu*, Wolters Kluwer Polska Oficyna, Warszawa.
- [5] Blanchard K., Peale N.V. (2008), *Etyka biznesu*, Studio Emka.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Brdulak H., Gołębiowski T. (2005), *Zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa a relacje z interesariuszami*, Wydawnictwo Szkoły Głównej Handlowej, Warszawa.
- [2] Crozier M. (1993), *Przedsiębiorstwo na podstuchu. Jak nauczyć się zarządzania postindustrialnego*, PWE, Warszawa.
- [3] Rok B. (2001), *Więcej niż zysk czyli odpowiedzialny biznes*, FOB, Warszawa.
- [4] Wójcik K. (1997), *Public relations od A do Z, t. 1*, Placet, Warszawa.

STATYSTYKA MATEMATYCZNA (MATHEMATICAL STATISTICS)

Kierunek/specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne - zaliczone przedmioty: matematyka, statystyka opisowa

Charakterystyka zajęć dydaktycznych

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	15/10	II	I	6/6
ćwiczenia	15/10	II	I	
laboratoria	14/10	II	I	

Prowadzący: dr Michał Ptak, dr Zygmunt Bobowski, dr Sabina Zaremba-Warńke
tel. 757538265, 757538220; budynek i nr pok.: H30, H21

Treści programowe:

Pojęcie prawdopodobieństwa i zdarzenia losowego. Pojęcie zmiennej losowej i klasyfikacja zmiennych. Rozkłady zmiennej losowej skokowej (rozkład zero-jedynkowy, rozkład dwumianowy, rozkład Poissona). Rozkłady zmiennej losowej ciągłej (rozkład normalny, rozkład prostokątny).

Podstawy wnioskowania statystycznego. Istota i metody wnioskowania statystycznego. Operat i schematy losowania prób statystycznych. Estymacja parametryczna i jej metody. Pojęcie estymatora i pożądane własności. Estymacja przedziałowa wartości średniej. Estymacja przedziałowa wskaźnika struktury. Estymacja przedziałowa wariancji i odchylenia standardowego. Wyznaczanie minimalnej liczebności próby. Istota i rodzaje hipotez statystycznych. Wykorzystanie testów istotności w procedurze weryfikacji hipotez. Weryfikacja hipotezy dla średniej i dwóch średnich. Weryfikacja hipotezy dla wskaźnika struktury. Weryfikacja hipotezy dla współczynnika korelacji. Test niezależności chi-kwadrat. Test zgodności Kołmogorowa i Kołmogorowa-Smirnowa.

Metody dydaktyczne zajęć: podstawowy wymiar zajęć realizowany jest w układzie tradycyjnym (wykłady i ćwiczenia). Dla wybranych podstawowych zagadnień wskazuje się możliwości wykorzystania technik komputerowych (przede wszystkim programu Excel) na zajęciach realizowanych w pracowniach komputerowych.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: metody wnioskowania statystycznego, cel i możliwości ich stosowania

umiejętności: projektowanie i wykorzystanie metod wnioskowania statystycznego w badaniach zjawisk społeczno-gospodarczych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz zagadnień realizowanych na laboratoriach

Warunki zaliczenia egzaminu: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

- [1] Bobowski Z., (2004) Wybrane metody statystyki opisowej i wnioskowania statystycznego, Wyd. WWSZiP, Wałbrzych
- [2] Hellwig Z., (1993), Elementy rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej, PWN, Warszawa
- [3] Józwiak J., Podgórski J., (2006), Statystyka od podstaw, PWE, Warszawa
- [4] Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U.(2006), Statystyka – elementy teorii i zadania, Wyd. AE, Wrocław
- [5] Sej-Kolasa M., Zielińska A., (2004), Excel w statystyce. Materiały do ćwiczeń, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław
- [6] Wawrzynek J., (2007), Metody opisu i wnioskowania statystycznego, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław

Literatura uzupełniająca

- [1] Gajek L., Kałuszka M., (2000), Wnioskowanie statystyczne: modele i metody, Wyd. Naukowo-Techniczne, Warszawa
- [2] Konopacki G., Worwa K., (2002), Wybrane zagadnienia z rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej, Wyd. WSE w Warszawie, Warszawa
- [3] Luszniwicz A., (1997), Metody wnioskowania statystycznego, PWE, Warszawa
- [4] Sobczyk M., (2001), Statystyka, PWN, Warszawa

— ✧ —

TURYSTYKA A OCHRONA ŚRODOWISKA (TOURISM AND ENVIRONMENT)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie/ Zarządzanie gospodarką turystyczną i hotelarstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Ekonomia turystyki

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	13/6	II	I	1/1

Prowadzący: dr Jacek Potocki

tel. 757538222; budynek i nr pok.: H24.

Treści programowe:

Środowiskowe uwarunkowania rozwoju różnych typów i dyscyplin turystyki. Wpływ warunków środowiska na sezonowość ruchu turystycznego – przykłady z różnych regionów i dyscyplin turystyki.

Podstawowe metody oceny środowiska dla potrzeb turystyki. Typy metod i ich użyteczność w praktyce planistycznej. Metody proste i złożone (w tym metoda modelowa).

Walory środowiskowe jako element atrakcyjności turystycznej. Znaczenie różnych komponentów środowiska, wskaźniki wyznaczające ich przydatność dla rozwoju ruchu turystycznego.

Wpływ turystyki na przekształcanie środowiska. Problem oceny chłonności turystycznej. Zagrożenia środowiska w wyniku błędnie zaprojektowanych urządzeń turystycznych (przykłady).

Programowanie ruchu turystycznego na obszarach chronionych. Rodzaje obszarów chronionych i możliwości ich turystycznego użytkowania. Zasady kierowania ruchem turystycznym na terenach chronionych bezpośrednio i pośrednio.

Metody dydaktyczne: studium przypadków, indywidualne projekty.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: relacje między turystyką a środowiskiem, zasady kierowania funkcją turystyczną obszarów chronionych;

umiejętności: sposoby waloryzacji i oceny środowiska dla potrzeb turystyki, zarządzanie ruchem turystycznym na terenach chronionych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej lub wykonanych projektów.

Literatura podstawowa:

- [1] Baranowska-Janota M., *Turystyka w parkach narodowych i krajobrazowych*, IGPiK, Warszawa 1993.
- [2] Krzymowska-Kostrowicka A., *Geoekologia turystyki i wypoczynku*, PWN, Warszawa 1997.

Literatura uzupełniająca:

- [1] *Turystyka na obszarach chronionych*, Lubuski Klub Przyrodników, Świebodzin 1993.
- [2] *Turystyka przyjazna dla przyrody i środowiska*, Lubuski Klub Przyrodników, Świebodzin 1998.
- [3] Warszńska J., Jackowski A., *Podstawy geografii turystyki*, PWN Warszawa 1979.

WARSZTATY LIDERÓW BRANŻY TURYSTYCZNEJ (WORKSHOPS FOR LEADERS IN TOURISM)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Gospodarką Turystyczną i Hotelarstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	24	IV	II	3

Prowadzący: dr Maja Jedlińska

tel. 757538307; budynek i nr pok.: C4

Treści programowe:

Na każdych zajęciach występują goście z praktyki gospodarczej lub studenci udają się do firm turystycznych.. Gośćmi (lub gospodarzami) są przedstawiciele następujących instytucji: Hotel Mercure w Jeleniej Górze, PTTK, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta, Urząd Marszałkowski, Stowarzyszenie „Bieg Piastów” Karkonoska Grupa GOPR, właściciele pensjonatów, biur podróży, Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A., Euroregionu Nysa, Karkonoskiego Parku Narodowego, Uzdrowska Cieplice, piloci i przewodnicy, właściciele restauracji.

Studenci zapoznają się ze specyfiką marketingu w zakładach hotelarskich. Procesami globalizacji w turystyce, prowadzeniem biura podróży, polityką turystyczną na szczeblu regionu / gminy, dystrybucja i promocja w turystyce.

Metody dydaktyczne: warsztaty, studia przypadków, wizyty studialne, dyskusja grupowa

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie praktycznych aspektów funkcjonowania branży turystycznej, weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej podczas studiów

umiejętności: prowadzenie dyskusji, gromadzenie informacji, przeprowadzenie wywiadu, polemika

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: ustna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie obecności i aktywności podczas warsztatów z praktykami gospodarczymi

Literatura podstawowa:

Z uwagi na specyfikę zajęć, podstawę stanowi wiedza praktyczna, uzupełniana prasą fachową z zakresu funkcjonowania branży turystycznej, głównie Świat Hoteli, Rynek Turystyczny, Wiadomości Turystyczne oraz strony internetowe poznawanych przedsiębiorstw i instytucji.

ZACHOWANIA KONSUMENCKIE NA RYNKU TURYSTYCZNYM (CONSUMER BEHAVIOR IN TOURISM)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Gospodarką Turystyczną i Hotelarstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Ekonomia turystyki, Marketing

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	12/8	I	I	2

Prowadzący: dr Maja Jedlińska

tel. 757538307; budynek i nr pok.: C4

Treści programowe:

Pojęcie konsumenta. Istota zachowań konsumenckich. Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne zachowań konsumenckich. Nowe tendencje w zachowaniach konsumenckich. Zakupoholizm. Postmodernizm. Reifikacja i habitus. Typologia turystów. Megatrendy w zachowaniach konsumenckich. Oryginalne przejawy zachowań turystów w świetle badań empirycznych. Lojalność na rynku turystycznym. Zadowolenie konsumenta. Dysonans pozakupowy. Wpływ reklamy. Młodzi konsumenci. Decyzje podejmowane w sieci i w realu.

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków, dyskusja grupowa

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: znajomość praw rządzących zachowaniami konsumentów na rynku turystycznym, uwarunkowania zachowań konsumenckich, badania zachowań konsumenckich

umiejętności: tworzenie mieszanki marketingowej przy zastosowaniu wiedzy o zachowaniach konsumenckich na rynku turystycznym

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana z pracy pisemnej

Literatura podstawowa:

[1] Panasiuk A., Szostak D.(red.) (2008), *Hotelarstwo Usługi – eksploatacja – zarządzanie*, WN PWN, Warszawa.

[2] Panasiuk A. (red.) (2005), *Marketing usług turystycznych*, WN PWN, Warszawa.

[3] Oleksiak A. (2007), *Marketing usług turystycznych*, Difin, Warszawa.

[4] Niemczyk A. (2010), *Zachowania konsumentów na rynku turystycznym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków

Literatura uzupełniająca:

[1] Sobocińska M. (2008), *Zachowania nabywców na rynku dóbr i usług kultury*, PWE, Warszawa.

[2] Olejniczuk-Merta A. (red.) (2007), *Rynki młodych konsumentów w nowych krajach Unii Europejskiej*, PWE, Warszawa.

[3] Światowy G. (2006), *Zachowania konsumentów*, PWE, Warszawa.

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM INFORMACJI (MANAGEMENT OF INFORMATION SECURITY)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie jakością, środowiskiem i ryzykiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	6 / 4	II / II	I / I	1
ćwiczenia	6 / 4	II / II	I / I	

Prowadzący: dr Tomasz Brzozowski

tel. 757538257, 757538264; budynek i nr pok.: H, 27

Treści programowe:

Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w przedsiębiorstwie i zarządzanie ryzykiem w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa informacji.

Inwentaryzacja aktywów w organizacji. Identyfikowanie i ocena zagrożeń dla bezpieczeństwa informacji wg normy ISO 27005. Dobór i stosowanie zabezpieczeń.

Wymagania dotyczące budowy systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji. Bezpieczeństwo informacji w świetle normy ISO 27001. Tworzenie struktury systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Integracja systemów jakości z systemami bezpieczeństwa informacji. Praktyczne aspekty wdrażania systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Zakres i sposoby ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami prawa.

Metody dydaktyczne: prezentacje multimedialne, praca w grupach, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: teoretyczne i praktyczne aspekty zapewnienia bezpieczeństwa informacji, wymagania systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg normy ISO 27001, wymagania przepisów prawa w zakresie ochrony danych osobowych

umiejętności: inwentaryzowanie aktywów informacyjnych, przeprowadzanie analizy ryzyka w zakresie bezpieczeństwa informacji, wdrażanie, utrzymywanie i doskonalenie systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji, utrzymywanie zgodności z wymaganiami prawnymi w zakresie ochrony danych osobowych

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna, projekty.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz projektu.

Literatura podstawowa:

[1] Łańcucki J. (red.), *Znormalizowane systemy zarządzania*, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2010

[2] Norma PN-ISO/IEC 27001:2005

[3] Łuczak J., Tyburski M., *Systemowe zarządzanie bezpieczeństwem informacji ISO/IEC 27001*, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2010

Literatura uzupełniająca:

[1] *czasopisma „Problemy jakości”*

— ✧ —

ZARZĄDZANIE DOKUMENTACJĄ ŚRODOWISKOWĄ (ENVIRONMENTAL DOCUMENTATION MANAGEMENT)

Kierunek/specjalność: Zarządzanie/Zarządzanie jakością, środowiskiem i ryzykiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Rachunkowość i finanse środowiska, Prośrodowiskowe zarządzanie organizacją, Przyrodnicze, prawne i etyczne aspekty ochrony środowiska

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	6/4	II	I	2/2
ćwiczenia	6/4	II	I	

Prowadzący: dr Bartosz Bartniczak

tel. 757538221; budynek i nr pok.: H 29

Treści programowe:

Omówienie i opracowanie dokumentacji związanej z gospodarką odpadami: wniosek na uzyskanie pozwolenia na wytwarzanie, odzysk, transport lub unieszkodliwianie odpadów; wniosek o zatwierdzenie programu gospodarki

odpadami oraz odpadami niebezpiecznymi, informacja o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, sprawozdania o ilości wytworzonych odpadów oraz sposobach gospodarowania nimi.

Omówienie i opracowanie dokumentacji w zakresie emisji do powietrza: opracowanie dokumentacji i przygotowanie wniosku w celu dokonania zgłoszenia instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza; opracowanie dokumentacji i przygotowanie wniosku w celu pozyskania pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza z instalacji.

Omówienie i opracowanie dokumentacji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej: pozwolenia wodnoprawne na pobór wód powierzchniowych i podziemnych, pozwolenie wodno prawne na odprowadzanie na wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych, do ziemi i do urządzeń kanalizacyjnych .

Pozostała dokumentacja środowiskowa: występowanie substancji niebezpiecznych, emisja hałasu, substancje kontrolowane.

Metody dydaktyczne:

- przekazywanie wiedzy przez prowadzącego
- analiza źródeł prawa ochrony środowiska
- dyskusja i studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie wymaganej przepisami prawa dokumentacji w zakresie ochrony środowiska;

umiejętności: umiejętność opracowywania wymaganej przepisami prawa dokumentacji w zakresie ochrony środowiska.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna

Warunki zaliczenia ćwiczeń: ocena pozytywna

Literatura podstawowa:

[1] CiechanowiczMcLean.,(2003), Ochrona środowiska w działalności gospodarczej. Wyd. LexisNexis, Warszawa

[2] Korzeniowski P. (2010), Prawa i obowiązki przedsiębiorców w ochronie środowiska : zarys encyklopedyczny. Wyd. Difin, Warszawa

ZARZĄDZANIE INWESTYCJAMI TURYSTYCZNYMI

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Gospodarką Turystyczną i Hotelarstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/ studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Podstawy zarządzania, Ekonomika turystyki.

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/6	III	II	2/3
ćwiczenia	8/5	III	II	

Prowadzący: dr Małgorzata Januszewska,

tel. 75753831; budynek i nr pok.: C112,

Treści programowe: Istota inwestycji turystycznych w ujęciu makroekonomicznym i mikroekonomicznym. Typologie inwestycji turystycznych. Inwestycje turystyczne w procesie kształtowania produktu turystycznego w regionie. Czynniki warunkujące rozwój inwestycji turystycznych (odmienność determinant inwestycji prywatnych i publicznych). Źródła i formy finansowania inwestycji turystycznych (własne, obce, wewnętrzne i zewnętrzne, tradycyjne i nowoczesne). Partnerstwa inwestycyjne – np. partnerstwo publiczno-prywatne, Project Finance i inne. Modele postępowania nabywców dóbr inwestycyjnych. Charakterystyka procesu przedinwestycyjnego (studium wykonalności inwestycji) i metody oceny efektywności inwestycji turystycznych. BIZ w turystyce - najwięksi inwestorzy na polskim rynku turystycznym. Atrakcyjność inwestycyjna regionów turystycznych i możliwości jej kształtowania. Rola organizacji turystycznych i instytucji otoczenia biznesu w tworzeniu klimatu inwestycyjnego. Inwestycje oparte na

dyfuzji technologii i innowacji. Inwestycje infrastrukturalne (publiczne i prywatne) w turystyce. Wpływ inwestycji na konkurencyjność regionu turystycznego.

Metody dydaktyczne: wykłady, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania, studia przypadków.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie istoty, zasad i mechanizmów tworzenia studium wykonalności inwestycji w oparciu o procedury UNIDO. Znajomość tradycyjnych i nowoczesnych źródeł finansowania publicznych i komercyjnych inwestycji turystycznych. Rozumienie zastosowań innowacji w realizacji procesu inwestycyjnego. Poznanie krajowych i międzynarodowych badań i raportów informujących o rozwoju inwestycji turystycznego.

umiejętności: Wykonanie analizy efektywności inwestycji, umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu inwestycji turystycznych do podejmowania decyzji inwestycyjnych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: pisemna, projekty, egzamin w formie testu.

Literatura podstawowa:

- [1] Jędrzejczyk I., *Nowoczesny biznes turystyczny. Ekostrategie w zarządzaniu firmą*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.
- [2] Gołembski G. (red.), *Regionalne aspekty rozwoju turystyki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa - Poznań 1999.
- [3] Dziworska K., *Decyzje inwestycyjne przedsiębiorstw*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2000.
- [4] Kucharska - Stasiak E. (red.), *Inwestowanie w nieruchomości*, Instytut Nieruchomości WALOR, Warszawa 1999
- [5] S. Kaczmarczyk, *Zastosowanie badań marketingowych. Zarządzanie marketingowe i otoczenie przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2006.

ZARZĄDZANIE GOSPODARKĄ TURYSTYCZNĄ W REGIONIE (TOURISM MANAGEMENT IN REGION)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Gospodarką Turystyczną i Hotelarstwem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia/ studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Marketing w turystyce, Konkurencyjność regionów turystycznych

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	20/6	IV/IV	II/II	3/3
ćwiczenia	-/5	-/IV	-/II	

Prowadzący: prof. dr hab. Andrzej Rapacz, dr Maja Jedlińska
tel. 757538305, 757538307; budynek i nr pok.: C113, C4

Treści programowe:

Region turystyczny jako ekonomiczna jednostka przestrzenna. Pojęcie i zakres regionalnej i lokalnej gospodarki turystycznej. Gospodarcze znaczenie turystyki dla miejscowości i regionów turystycznych. Regionalna i lokalna samorządność w turystyce. System podaży turystycznej w regionie. Regionalny produkt turystyczny. Partnerstwo w regionie turystycznym. Etapy i typologia partnerstwa turystycznego. Korzyści i problemy związane z partnerstwem turystycznym w miejscowości i regionie. Problemy przywództwa w regionie turystycznym. Narzędzia zarządzania turystyką i gospodarką turystyczną w regionie. Strategie rozwoju turystyki instrumentem aktywizacji funkcji turystycznych w miejscowościach i regionach. Katalog działań aktywizujących rozwój turystyki w miejscowości i regionie turystycznym.

Metody dydaktyczne: wykład, studium przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie lokalnych i regionalnych struktur uczestniczących w rozwoju turystyki i branży turystycznej, etapów i korzyści związanych z rozwojem partnerstwa turystycznego w regionie, narzędzi zarządzania rozwojem turystyki na poziomie lokalnym, narzędzi pobudzania przedsiębiorczości w turystyce na poziomie miejscowości (gmin) turystycznych, podstaw procesu opracowywania strategii rozwoju turystyki obszaru recepcji.

umiejętności: posiadanie wiedzy i umiejętności interpretacji zdarzeń gospodarczych dotyczących turystyki na poziomie lokalnym i regionalnym, opanowanie podstaw tworzenia koncepcji rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów, umiejętność posługiwania się podstawowymi narzędziami oddziaływania władz samorządowych na podmioty gospodarki turystycznej w gminie.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę na studiach stacjonarnych, a na studiach niestacjonarnych zaliczeniem na ocenę i egzaminem na ocenę.

Forma zaliczenia: pisemna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej.

Literatura podstawowa:

- [1] Gołembski G. (red) (1999), *Regionalne aspekty rozwoju turystyki*, WN PWN, Warszawa-Poznań.
- [2] Kornak A., Rapacz A. (2001) *Zarządzanie turystyką i jej podmiotami w miejscowości i regionie*, Wyd. AE, Wrocław.
- [3] Rapacz A. (red.) (2006), *Gospodarka turystyczna w regionie. Przedsiębiorstwo. Samorząd. Współpraca*, Wyd. AE - Wyższa Szkoła Zarządzania Gospodarką Regionalną i Turystyką w Kielcach, Wrocław-Kielce.
- [4] Rapacz A. (red.) (2007), *Gospodarka turystyczna w regionie. Wybrane zagadnienia jej funkcjonowania*, Wyd. Jaremen-Press, Jelenia Góra.
- [5] Zmysłony P. (2008), *Partnerstwo i przywództwo w regionie turystycznym*, Wyd. AE, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Migdal M. (red.) (2004), *Jak rozwijać lokalną turystyką?* Forum Turystyki Pomorza Zachodniego, Szczecin.

ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ (EMERGENCY MANAGEMENT IN PUBLIC ADMINISTRATION)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie Jakością, Środowiskiem i Ryzykiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	6 / 6	II	I	1 / 1
ćwiczenia	6 / 6	II	I	

Prowadzący: dr Marian Kachniarz

tel. 757538222, 757538257; budynek i nr pok. H24

Treści programowe:

Kryzys i sytuacja kryzysowa

Zarządzanie kryzysowe i jego istota

Rodzaje zagrożeń kryzysowych

Ekonomiczne skutki sytuacji kryzysowych

Podstawy prawne zarządzania kryzysowego w Polsce

Poziomy zarządzania sytuacjami kryzysowymi

Struktura zarządzania kryzysowego w administracji publicznej

Fazy zarządzania kryzysowego

Zasady zarządzania kryzysowego

Planowanie w zarządzaniu kryzysowym

Metody dydaktyczne: wykład, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: podstawy teoretyczne i wiedza dotycząca zarządzania kryzysowego w systemie administracji rządowej i samorządowej,

umiejętności: ocena ryzyka zagrożeń, metody zapobiegania, podstawy konstrukcji planów reagowania kryzysowego

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: ustna.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie egzaminu ustnego.

Literatura podstawowa:

[1] Sienkiewicz-Małyjurek K., Krynojewski F. (2010), *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, Difin, Warszawa

[2] Gryz J., Kitler W. (red) (2007), *System reagowania kryzysowego*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń

[3] Lidwa W., Krzeszowski W., Więcek W., (2010), *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

[1] Nowak E. (2007), *Zarządzanie logistyczne w sytuacjach kryzysowych*, Warszawa

[2] M. Jabłonowski, L. Smolak (red.) (2007) - *Zarządzanie kryzysowe w Polsce*, Akademia Humanistyczna im. A. Gieysztor, Pułtusk

Literatura dodatkowa:

[1] W. Kitler, A. Skrabacz (2010), *Bezpieczeństwo ludności cywilnej*, Warszawa

[2] M. Koziński (red.) (2010), *Zarządzanie kryzysowe a media i granice państw w erze globalizacji*, Słupsk

— ✧ —

ZARZĄDZANIE PODATKAMI W PRZEDSIĘBIORSTWIE TAX MANAGEMENT IN AN ENTERPRISE

Kierunek / specjalność - Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów – studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Makroekonomia, Podatki w przedsiębiorstwie. Finanse publiczne.

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

<i>Forma</i>	<i>Liczba godzin</i>	<i>Semestr</i>	<i>Rok studiów</i>	<i>Punkty ECTS</i>
Wykład	15 / 8	3 / 3	II / II	1 / 1

Prowadzący: dr Magdalena Rękas

tel. 75/ 75 38 370 budynek i nr pok.: H – 309

Program przedmiotu:

Podatki - pojęcie, cechy, funkcje i znaczenie. System podatkowy. Podatki oraz ich wpływ na płynność i rentowność. Charakterystyka podatków obciążających działalność gospodarczą w Polsce. Wybór formy opodatkowania dochodu w zależności od formy organizacyjno-prawnej. Wybór miejsca, rodzaju i przedmiotu działalności gospodarczej a podatki. Raje podatkowe. Konkurencja podatkowa. Decyzje w sferze kształtowania przychodu i dochodu. Zarządzanie kosztami. Deklaracja roczna PIT Obciążenia z tytułu podatku VAT i podatków majątkowych. Unikanie i uchylanie się od opodatkowania. Kontrola podatkowa i skarbowa. Odpowiedzialność karno-skarbowa.

Metody dydaktyczne: wykład z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych, analiza porównawcza, studium przypadków.

Założenia i cel dydaktyczny:

Wiedomości: poznanie systemu opodatkowania działalności gospodarczej w Polsce oraz podatkowych instrumentów oddziaływania na decyzje przedsiębiorstw

Umiejętności: praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy do podejmowania decyzji w zakresie obciążeń podatkowych, umiejętność sporządzenia deklaracji podatkowej PIT roczny.

Formy i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Forma zaliczenia wykładu: pisemna.

Warunki zaliczenia wykładu: ocena pozytywna po uzyskaniu co najmniej 50% punktów przewidzianych w semestrze z takich elementów jak: test oraz rozwiązanie studium przypadku polegające na wskazaniu optymalnej formy opodatkowania dochodu.

Liczba godzin zajęć, która jest podstawą niezaliczenia zajęć: 8h i więcej.

Literatura podstawowa:

- [1] Ickiewicz J. (2009), *Obciążenia fiskalne przedsiębiorstw*, PWE Warszawa.
- [2] Felis P., Jamroży M., Szlęzak-Matusiewicz J. (2010), *Podatki i składki w działalności przedsiębiorców*, Wyd. DIFIN, Warszawa.
- [3] Poszwa M., (2007), *Zarządzanie podatkami w małej i średniej firmie*, C. H. Beck, Warszawa.
- [4] J. Sokołowski (2000), *Opodatkowanie działalności gospodarczej w Polsce*. Wyd. AE, Wrocław.
- [5] Ustawy podatkowe m.in.: Ordynacja podatkowa, PIT, CIT, VAT, podatki lokalne, ustawa karno-skarbowa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Dymek M. (2006), *Optymalizacja podatkowa, czyli jak oszczędzić na podatku dochodowym od osób prawnych*, ODDK, Gdańsk.
- [2] Kudert S., Jamroży M. (2007), *Optymalizacja opodatkowania dochodów przedsiębiorców*, Oficyna a Wolters Kluwer Polska, Kraków.
- [3] Olchowicz, I (2009), *Rachunkowość podatkowa*, DIFIN, Warszawa.

ZARZĄDZANIE PROCESAMI (PROCESS MANAGEMENT)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	10/6	I	I	3
ćwiczenia	15/10	I	I	

Prowadzący: dr Piotr Rogala, dr Tomasz Brzozowski, mgr Paweł Skowron
tel. 757538264, budynek i nr pok: H27

Treści programowe:

Podstawy metodyczne zarządzania procesami (istota podejścia procesowego, klasyfikacja metod doskonalenia procesów, determinanty organizacji procesowej).

Klasyczne i współczesne metody analizy i projektowania procesów (flowcharting, diagram związków encji, mapowanie strumienia wartości, ARIS, systemy workflow, itp.).

Podejście procesowe w wybranych koncepcjach zarządzania: analiza łańcucha wartości, BPR, ISO 9001, TQM, benchmarking, outsourcing, itd.).

Projektowanie organizacji procesowej.

Metody dydaktyczne: prezentacje multimedialne, studia przypadków, praca w grupach, indywidualne projekty.

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawy teoretyczne i przykłady rozwiązań praktycznych z zakresu zarządzania procesami

umiejętności: stosowanie podstawowych rozwiązań z zakresu zarządzania procesami

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia ćwiczeń: pisemna.

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu oraz wykonanych projektów

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie testu oraz wykonanych projektów

Literatura podstawowa:

- [1] Czekaja J. (2009), *Zarządzanie procesami biznesowymi. Aspekt metodyczny*, Wyd. UE w Krakowie, Kraków.
- [2] Grajewski P. (2007), *Organizacja procesowa*, PWE, Warszawa.
- [3] Skrzypek E., Hofman M. (2010), *Zarządzanie procesami w przedsiębiorstwie*, Oficyna Wolters Kluwer Polska, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Bitkowska A. (2009), *Zarządzanie procesami biznesowymi w przedsiębiorstwie*, VIZJA PRESS& IT, Warszawa

— ✧ —

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM I CIĄGŁOŚCIĄ DZIAŁANIA W ORGANIZACJI (RISK AND BUSINESS CONTINUITY MANAGEMENT ON ORGANIZATION)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / Zarządzanie jakością, środowiskiem i ryzykiem

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	8 / 4	I / I	I / I	2
ćwiczenia	8 / 4	I / I	I / I	

Prowadzący: dr Agnieszka Panasiewicz, dr Tomasz Brzozowski

tel. 757538257; budynek i nr pok.: H, 27, 29

Treści programowe:

Istota i ewolucja zarządzania ryzykiem: pojęcie zarządzania ryzykiem, fazy, etapy i podstawowe metody zarządzania ryzykiem.

Faza analityczna: identyfikacja ryzyka i jego ocena (metody identyfikacji ryzyka, pomiar ryzyka, pojęcie maksymalnej możliwej straty, maksymalnej prawdopodobnej straty, szacunkowej maksymalnej straty, budowa macierzy ryzyka).

Faza kontroli ryzyka : metody kontrolowania (ograniczania) ryzyka (metody radykalne: unikanie ryzyka, zatrzymanie ryzyka, metody polegające na transformacji ryzyka: zmniejszenie ryzyka, zmniejszenie i ograniczanie strat, dyspersja ryzyka, transfer ryzyka).

Istota zarządzania ciągłością działania organizacji. Systemowe podejście do zarządzania ciągłością działania według normy BS 25999. Ciągłość działania jako element znormalizowanych systemów zarządzania. Identyfikacja i ocena zagrożeń zgodnie z przyjętą metodyką.

Metody dydaktyczne: prezentacje multimedialne, praca w grupach, studia przypadków

Założenia i cele przedmiotu:

wiedomości: podstawowe kategorii ryzyka, metody zarządzania ryzykiem, systemowe podejście do zarządzania ryzykiem i do zarządzania ciągłością działania,

umiejętności: identyfikowanie ryzyka, korzystanie z metod zarządzania ryzykiem, stosowanie analizy ryzyka na przykładzie wybranych czynników ryzyka ekologicznego i zdrowotnego, identyfikowanie i ocenianie zagrożeń dla ciągłości działania organizacji, tworzenie założeń dla planów ciągłości działania organizacji.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: pisemna, projekt.

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na podstawie pracy pisemnej oraz projektu.

Literatura podstawowa:

- [1] Łańcucki J. (red.), *Znormalizowane systemy zarządzania*, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2010
- [2] Jajuga K.(red.), *Zarządzanie ryzykiem*, PWN, Warszawa 2007
- [3] Tarczyński W., *Zarządzanie ryzykiem: podstawowe zagadnienia*, PWE, Warszawa 2001
- [4] Arthur C. Williams, Michael L. Smith, Peter C. Young, *Zarządzanie ryzykiem a ubezpieczenia*, PWN, Warszawa 2002
- [5] Borys T., Panasiewicz A., *Metodyka zarządzania ryzykiem środowiskowym,(w:) Taksonomia nr 9*, Wyd. Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2002

Literatura uzupełniająca:

- [1] Ronka-Chmielowiec W. (red), *Zarządzanie ryzykiem w ubezpieczeniach*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2000
- [2] „Zarządzanie ryzykiem” kwartalnik, Instytut Zarządzania Ryzykiem Wyższej Szkoły Ubezpieczeń i Bankowości w Warszawie; red. nauk. D. J. Błaszczuk

ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE (STRATEGIC MANAGEMENT)

Kierunek / specjalność: Zarządzanie / realizowany na kierunku

Forma studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne – zaliczone przedmioty: Mikroekonomia, Nauka o przedsiębiorstwie

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok studiów	Punkty ECTS
wykłady	30/20	II	I	6
ćwiczenia	30/19	II	I	

Prowadzący: dr inż. Urszula Bąkowska-Morawska
tel. 757538215; budynek i nr pok. H14

Program przedmiotu:

Istota i geneza zarządzania strategicznego- tło historyczne

Zarządzenie strategiczne jako koncepcja zarządzania.

Przegląd modeli strategicznych oraz szkół zarządzania strategicznego: szkoła planistyczna, szkoła ewolucyjna, szkoła pozycjonowania, szkoła zasobów. Nowe kierunki w zarządzaniu strategicznym.

Rola naczelnego kierownictwa przedsiębiorstwa w procesie zarządzania strategicznego.

Charakterystyka procesu zarządzania strategicznego: (wizja, misja, cele, strategia, implementacja i realizacja strategii, monitorowanie i ocena realizacji strategii)

Znaczenie otoczenia w zarządzaniu przedsiębiorstwem. Planowanie strategiczne . Przegląd metod analizy strategicznej. Analiza strategiczna otoczenia i analiza strategiczna potencjału strategicznego przedsiębiorstwa.

Przewaga konkurencyjna

Strategie przedsiębiorstw – w poszukiwaniu skutecznych koncepcji strategii. Opracowanie strategii przedsiębiorstwa.

Rodzaje strategii przedsiębiorstwa. Systemowe ujęcie strategii.

Implementacja strategii . Koncepcje i narzędzia implementacji strategii: karta wyników Kaplana – Hortona.

Narzędzia implementacji strategii. Strategia a struktura, Strategia a zasoby ludzkie, strategia a kultura organizacyjna

Metodyka zajęć: Wykład, studia przypadków.

Cel dydaktyczny przedmiotu:

wiadomości: znajomość terminologii stosowanej w zarządzaniu strategicznym, rozumienie podstawowych zasad i prawidłowości występujących w zarządzaniu strategicznym. Zrozumienie istoty zarządzania strategicznego, ułatwiającej przedsiębiorstwom” bycia lepszym” od konkurentów.

umiejętności: zdolność do opisu i oceny koncepcji zarządzania strategicznego; umiejętność powiązania

teorii zarządzania strategicznego z praktyką gospodarczą. Wykształcenie umiejętności samodzielnego opracowania projektu z zakresu zarządzania strategicznego dla wybranego przedsiębiorstwa.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę oraz egzaminem na ocenę

Forma zaliczenia egzaminu: pisemna

Warunki zaliczenia egzaminu: uzyskanie z odpowiedzi na pytania co najmniej 50% punktów.

Literatura podstawowa:

- [1] *Zarządzanie strategiczne. Koncepcje-metody*, (Red.) Krupski R., Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław 2007
- [2] Gołębiowski T., *Zarządzanie strategiczne. Planowanie i kontrola*. Wydawnictwo Difin Warszawa 2001
- [3] Gierszewska G., Romanowska M., *Analiza strategiczna przedsiębiorstwa*, PWE Warszawa 2002
- [4] Pierściołek Z. *Strategie konkurencji i rozwoju przedsiębiorstwa*. PWE Warszawa 2003

Literatura uzupełniająca:

- [1] Stabryła A *Zarządzanie strategiczne w teorii i praktyce*. PWN Warszawa 2000
- [2] Witczak H., Urbanowicz-Sojkin E., Banaszak P., *Zarządzanie strategiczne przedsiębiorstwem*, PWE Warszawa 2004
- [3] J. Rokita, *Zarządzanie strategiczne. Tworzenie i utrzymywanie przewagi konkurencyjnej*, PWE, Warszawa 2005

— ✧ —

ZINTEGROWANA ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANIZACJI (INTEGRETED RESPONSIBILITY OF AN ORGANIZATION)

Kierunek/specjalność: Zarządzanie /Zarządzanie jakością, środowiskiem i ryzykiem

Typ studiów: studia stacjonarne II stopnia / studia niestacjonarne II stopnia

Wymagania wstępne i zaliczone przedmioty: -

Charakterystyka zajęć dydaktycznych:

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Rok	Punkty ECTS
wykład	10/6	I	I	2

Prowadzący: prof. zw. dr hab. Tadeusz Borys;

tel. 757538257; 757538269 (sekretariat); budynek i nr pok. H25

Treści programowe:

Etyka, moralność, aksjologia i odpowiedzialność – podstawowy sens tych pojęć i ich wzajemne relacje.

Źródła i przejawy pęknięcia „aksjologicznego” w organizacji – trzy podejścia do odpowiedzialności biznesu. Iluzja odpowiedzialności - podejście pierwsze. Instrumentalna/neutralna/ zrelatywizowana i warunkowa "moralność". Przeciwność biznesu i etyki (moralności) - „etyka biznesu” to oksymoron. Wybrane przejawy podejścia pierwszego: trwałe i konieczne miejsce kłamstwa ma w komunikowaniu społecznym, zjawiska nieuczciwej konkurencji i praktyk korupcyjnych. Odpowiedzialność ekonomiczno-finansowa organizacji.

Wybiórcza odpowiedzialność - podejście drugie. Dominacja odpowiedzialności ekonomiczno-finansowej wobec właściciela i akcjonariuszy i odpowiedzialności prawnej. Zjawisko sztucznych wizerunków odpowiedzialności organizacji – „schizofrenia” odpowiedzialności. Tendencja do kodyfikowania odpowiedzialności.

Idea zintegrowanej odpowiedzialności organizacji - podejście trzecie. Integracja rzeczywistej odpowiedzialności: ekonomiczno-finansowej, prawnej, środowiskowej i społecznej. Nadrzędna rola w integrowaniu różnych rodzajów odpowiedzialności kategorii odpowiedzialności moralnej (etycznej, aksjologicznej). Motywacja wewnętrzna – jakość świadomości człowieka jako główne źródło odpowiedzialności. Uzupełniający charakter impulsów zewnętrznych odpowiedzialności.

Zintegrowana odpowiedzialność organizacji jako wiodąca forma realizacji koncepcji zrównoważonego rozwoju na poziomie mikroekonomicznym. Analogie między zintegrowaną odpowiedzialnością organizacji a kategorią ładu zintegrowanego. Ład zintegrowany jako pomost w implementacji zintegrowanej odpowiedzialności do organizacji.

Metody dydaktyczne: przekazywanie wiedzy przez prowadzącego, dyskusja, warsztaty.

Założenia i cele przedmiotu:

wiadomości: poznanie istoty i roli różnych rodzajów odpowiedzialności organizacji oraz ich wzajemnych powiązań; nadrzędność odpowiedzialności moralnej wobec innych rodzajów odpowiedzialności – jako podstawa ich integrowania.

umiejętności: praktyczne rozpoznawanie trzech różnych podejść do odpowiedzialności organizacji oraz skutków tych podejść dla doskonalenia i rozwoju organizacji; stosowania metod oceny stopnia zintegrowania odpowiedzialności konkretnej organizacji.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Forma zaliczenia: test pisemny i rozmowa

Warunki zaliczenia: ocena pozytywna uzyskana na postawie pracy pisemnej i rozmowy

Literatura podstawowa:

[1] Borys T., Borys G.; *Zintegrowana odpowiedzialność biznesu – geneza i istota*. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2011

[2] Pogonowska B. (red.), *Elementy etyki gospodarki rynkowej*, PWE, Warszawa 2000

Literatura uzupełniająca:

[1] Klimczak B., *Etyka gospodarcza*, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, wyd. III, 2002.